

DARBININKAS

1.000 NARIŲ A. L. R. K. MOTERŲ SAJUNGAI IKI SEIMO.

Sujuskite, sesers sąjungietės, kad jūsų garsingoji organizacija atstovų tūkstantinis skaičius iki Seimo.

1.000 NARIŲ LIETUVIŲ DARBININKŲ SAJUNGAI IKI SEIMO!

Sujuskite, broliai sąjungiečiai, kad mūsų organizacija to skaičiaus sulauktų iki pirmojo seimo.

VOL. II Metai I. Tel. 620 So. Boston. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel. 620 So. Boston. No 67 | 109

Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879. 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS., BIRŽELIO (JUNE) 10 d. 1916 m.

Rusai šauniai pliekia austrus visu frontu.

Svarbūs Nutarimai.

S. L. R. K. A. Seimas nutarė:

Pirkti Namus, Globoti Ateivius ir Įsteigti savo laikraštį.

Rusų pasisėkimai.

Ant ilgo fronto rusai pradėjo ofensyvą prieš austrus ir visu frontu varosi pirmyn. Kai kuriose vietose rusai pastumė austrus 20 mylių atgal.

PAĖMĖ TVIRTOVĖ.

Svarbiausiu nuotikiu tame fronte buvo tai paėmimas austrų laikomos tvirtovės Lutsk. Ta tvirtovė buvo Volynijos gub. Tą vietą gynė didis austrų skaičius. Kai matė, jog prieš rusus neatsilaikys, tai vieni bėgo, o kiti pakliuvo nelaisvėn. Iš viso toj tvirtovėj austrų pateko rusams 11.000 kareivių.

Jau kelios dienos atgal rusai buvo paėmę 40.000 austrų. Tai iš viso viena savaitė austrų kluvo rusams 51.000.

Kai krito Lutsk, tai austrų linija labai susilpnėjo. Rusai apvaldė abu krantų upių Ikva ir Styr. Rusai perbrido per abi šias upes ir veža austrus.

Smarkiai rusai ėmė veikti fronte tarp Lutsko ir Lietuviškos Brastos.

Su pasisėkimu rusai veikia ir Galicijoje. Daro smarkias atakas ant austrų pozicijų. Pasekmingai grumiasi palei Stripą upės ir paėmė keletą apdrūntų pozicijų.

Rusai ne vien pasivarė pirmyn, paėmė daug nelaisvių, bet paėmė taip-gi daug armojų, daug karinės medžiagos ir kitokių daiktų.

Dvinsko fronte ir padaugvėnu, tai būna labai karštų susišaudymų. Bet nei viena pusė nesivaro pirmyn.

Waterburiečių domai.

L. D. S. REIKALUOSE. Birželio 11 d. š. m. L. D. S. 5-ta kp. laikys savo mėnesinį susirinkimą šv. Juozapo par. svetainėje; pradžia 1-mą val. po pietų.

Todėl visi nariai būtinai turi būti, nes šis susirinkimas bus pusmetinis ir bus renkama pusė kp. valdybos. Svarbus dar ir tuomi, kad rinkime delegatus ir busiantį L. D. S. Kongresą. Taipos-gi bus svarstoma daugel mūs paliejančių klausimų, kaip tai: 1) Streikių fondas. 2) "Darbininkas" visiems nariams tris kartus per savaitę. 3) Agitacijos fondas ir kiti, kurie paliečia mūsų organizaciją.

Vardan L. D. S. 5-tos kp. Juozas B. Šalimas, pirm. P. S. Nepamirškite, L. D. S. 5-tos kp. nariai, savo pradžią, kad kožnas tur atsivesti naują narį prirašyti prie L. D. S. šiame susirinkime, kad prieš busiantį Kongresą turėtumėm šimtą narių kuopoje.

NELEIDŽIA ANGLIŲ GRAIKIJON.

Talkininkai uždraudė įgabėnimą anglių į Graikiją. Toliau talkininkai plenuoja sustabdyti visą Graikijos prekybą.

Talkininkai nerimauja dėl to, kad graikai nepriešgimniau bulgarams ir nesipriešina jų įsiveržimui į jų žemę.

PRIPAŽINO NUOSTOLIUS.

Vokietijos valdžia pripažino, jog turėjo didesnius nuostolius jurės mūšyje, negu buvo pirma paskelbta. Pripažino, jog buvo užtylėjus apie žuvimą skraiduolių Lutzow ir Bostock. Pirmiau buvo pripažinus žuvimą Wiesbaden, Elbing, Frauenlob ir penkių torpėdinių laivų.

ANKSČIAU KELS.

Francija seka pavyzdį Vokietijos, Skandinavijos, Anglijos ir Italijos ir pavarė laikrodžius viena valanda pirmyn. Žmonės kels ir stos darban viena valanda anksčiau ir vakare vieną valanda anksčiau nustos dirbė ir tokiu būdu mažiau reikės dirbti prie žiburių.

MOKINSIS KARINIO MUŠTRO.

Philadelphia, Pa. — Iš šio miesto išvažiavo į Plattsburg 125 žymių biznierių ir profesionalų. Plattsburge vasaromis per keturias savaites mokina karinio muštro. Ten suvažiuoja iš įvairių miestų visokių vyrų ir veda kareivišką gyvenimą.

MALA MILTUS VOKIETIJAI.

Vienas New Yorko malūnas mala miltus Vokietijai ir krauja į sandėlius. Sumala dienoj 11.000 statinių. Kaip tik nustos baubt armos, tai tuoj tie miltai bus gabenami Vokietijon.

NEATMAINYS POLITIKOS.

Japonijos valdžia neatmainys savo politikos Činijoje del Yuan-Shi-Kai mirties. Tas buvo nutarta ministerių posėdyje.

NORI, KAD SUSITAIKINTŲ SKYRIUM.

Austrijos sostinė daromos demonstracijos ir šaukiama, kad Austrija susitalkintų su Rusija neatsižvelgiant į kitas kariaujančias tautas. Demonstrantai, daugiausiai moters, buvo pasiekusios imperatoriaus rūmų. Keletas moterų susuko. Taikos su Rusija po pat imperatoriaus langais. Jos buvo suareštuotos.

— Sąjungoje gi tūkstanti! Neuzsigėndinkime prizadais, bet ištesėkimė darbus. J. B. S.

Paėmė fortą. Svarbiausi veiksmai

PAĖMĖ VERDUNO FORTĄ.

Francūzų fortas prie Verduno Vaux pakliuvo vokiečiams. Nuo senai jau vokiečiai bandė paimti tą fortą ir vis be pasisekimo. Vokiečiai tą fortą buvo apsupę ir jo gynėjai francūzai išbuvo ten be maisto penkias dienas. Tiems uždarytiems forte francūzams vadovavo komendantas Raynal. Forto gynėjai pasirodė esą tikrais didvyriais.

Per pastarąsias septynias dienas vokiečiai be paliovos bombardavo tą fortą. Ir vis atakos buvo daromos. Galop vokiečių bangos užtekėjo ant įkalnių forto ir sulaužė francūzų jėgas.

Fortas Vaux gulį už 5 mylių nuo Verduno. Vokiečiams tuo svarbi ta vieta, kad nuo jos patogų apšaudinti kitas francūzų drūtviets.

Išsigelbėjo 12.

Londone buvo kilęs nepaprastas sujūdimas, kuomet pasklido žinia, kad 12 jurininkų išsigelbėjo skęstant Hamshire. Visi šūktelejo ar nėra Kitchenerio tarp jų. Paaikškėjo, kad nėra.

Tie 12 jurininkų buvo ant plausto ir juosius bangos blaškė ant jurės per dvi dieni. Galop juosius užbloškė ant Orkney salų. Apie jurininkų pergyventas valandas nieko neskelbiama. Tik jurininkai pranešė, jog Hamshire nuskendo už dviejų mylių nuo kranto.

Anglijos valdžia nei vienu žodžiu nepaaiškina ar Hamshire nuskendo nuo minos ar nuo torpėdos.

SNIPO DARBAS.

Po Kitchenerio žuvimo anglai be galo įtužo prieš vokiečius. Baisiai negu, kad buvo po Lusitanijos žuvimo. Anglijoj gali prasidėti vokiečių pogromai, kaip Rusijoje žydų kad būdavo.

Anglijos laikraščiai reikalauja, kad visi vokiečiai naturalizuoti ar ne būtų sumiti ir internuoti. Anglai nei kiek neabejoja, jog Kitchenerio žuvimas buvo tai snipo darbas. Vokiečių koks nors šnipas sukė apie Kitchenerio paktinimą važiuoti į Rusiją ir tasai davė bevieliu telegrafu žinią į Vokietiją ir tokiu būdu Vokietijos valdžia pasiuntė submariną, kurs ir atliko kas reikėjo.

Valdžia, vienok, nieko neaiškina to vyro žuvimą.

NELABAI TESIDŽIAUGIA.

Vokiečiai nelabai tesidžiaugia Kitchenerio žuvimu. Vokiečių laikraščiai rašo, jog jo kariniai nuopelnai buvo padaryti tik kariaujant su pusplikiiais laukiniais žmonėmis, kurie buvo ginkluoti seidokais.

PASIUNTE SAJAUSMĄ.

Kitchenerio nuskendimas Italijoje padarė didelį įspūdį. Popiežius, karalius ir gen. Cadoma pasiuntė Anglijos karaliui sąjausmo telegramas. Visa visuomenė tuo nuotikiu labai sujūdimta.

RUSIJOS FRONTE.

Karinių ekspertų domą dabar nusikreipta į Rusijos frontą prieš austrus. Iš to veikimo teutonų priešininkai tikisi didelių pasekmių. Dabar jau savaitė kai ten prasidėjo ofensyvas ir kasdien veiksmai didėja.

Pereitą žiemą rusai buvo pradėję ofensyvą prieš austrus, bet iš to nieko neišėjo. Sunku įspėti kas bus iš dabartinio veikimo.

APGAILESTAUJA VALDOVO.

Činijos sostinė apsidengė gėduli del savo valdovo Yuan-Shi-Kai mirties. Činijos laikraščiai rašo jog jis buvo vienas gabiausių Činijos vyrų.

Yuan-Shi-Kai prieš pat mirtį išreiškė apgailėstą, jog bandė sugrąžinti monarchišką valdžią. Bet jis sakė pats nenorėjęs patapti monarchu. Tik jo patarėjai išrodinėję jam būk žmonės gėidė monarchišką surėdymą. Jų paklausė ir apsiriekė.

APIE SUCHOMLINOVO SUARESTAVIMĄ.

Gen. Suchomlinov buvo Rusijos karės ministriu. Pasak buvo nužiūrėtas neištikimybėje ir suareštuotas.

"Rieč" paduoda šitaip apie jo suareštavimą. Tą reikalą turėjo atlikti senatorius S. Bogorodskij. Žandarams ir policijantams buvo liepta sustoti prie taip vadinamos Lietuviškos pilies, kuri buvo netoli nuo Suhomlinovo rūmų. Iš čia senatorius su žandarmais ir policija nusidangino pas Suchomlinovą, padarė kratą, suareštavo ministerį ir nugaubė į Petropavlovsko tvirtovę.

MAINIERIAI TARIASI APIE STREIKĄ.

Wilkes-Barre, Pa. — Lehigh and Wilkes-Barre anglių kompanija turi keblumą su savo 30.000 darbininkų. Baugina streiku. Mainieriai, išdirbę 8 valandas, eina namo, o kompanijos tvirtina, jog mainieriai nepadirba tiek, kiek galima padirbti.

REKALINGI DARBININKAI.

Vidurinių Valstijų fermeriai jau pradėjo rūpintis, kur gauti darbininkų javų valymui. Vien Kansas valstijoje reikalinga 40.000 darbininkų. O toj valstijoje javų valymas prasideda nuo birželio 18 d. Algos darbininkams geros — nuo \$2.00 iki \$7.00 dienoj ir kelionės išlaidos apmokamos.

BOMBARDAVO OBUOLIAIS.

Haverhill, Mass. — Tulas Noel Charat netikėtai pamiso, įpuolė į vaisių krautuvę, ėmė sūkaukti, švaistytis, stumdėti ten buvusius žmones. Paskui ėmė orendžius, obuolius ir panašius vaisius ir ėmė jais bombarduoti žmones. Po to įbėgo į krautuvę, poliemonas ir suėmė pablūdelį.

ATGABENO VEŽIŲ. Į Bostoną atgabeno 50.000 gyvų vežių iš Novo Scotia. Atgabeno penkiuose garlaiviuose.

MEKSIKONAI SUDEGINO AMERIKOS KONSULATĄ.

Meksike Durangos mieste buvo priešamerikoniškos demonstracijos; laike tų demonstracijų buvo sudegintas Suv. Valstijų konsulatas.

Demonstrantai su panieka vaikiojo Dėdės Samo veliavą ir paskui buvo padegtas konsulo namas.

NUSIBANKRUTIJO.

New York. — John B. Claflin pora metų atgal turėjo daugybes krautuvių ir darydavo apyvartos per metus \$100.000-000 su viršum. Tuomet jo milijoniniai čekiai būdavo išmainomi be jokio klausinėjimo. Buvo vadinamas vertelgų karaliumi.

Dabar nieko neturi, kaip tik \$200.00 grynais ir už \$2.000 šiaip visokių daiktų, rakančių.

Nekenčia dumų.

ARKLIAI NEKENČIA TABOKOS DŪMŲ.

Los Angeles, Cal. — Tulas Edgar Akers, 25 metų vyras, rūkė cigareta. Netoli jo buvo arklys. Cigaretos dūmai ėjo linkui arklio ir patekdavo jam į šnerves. Biaurūs cigareto dūmai taip įerzino arklį, kad tas puolė ant rūkytojo ir apkando tiesiąją ranką. Rūkytojas patraukė ranką, bet arklys buvo taip stipriai sukandęs, kad nusmaukė visą mėšą nuo pirštų.

VEŽ PELENUS SVEDIJON.

Quincy, Mass. — Mirė Carl Carlson, švedas, 93 metų amžiaus. Mirdamas panorėjo, kad jo lavonas būtų sudegintas krematorijoje, o pelenai nuvežti į Svediją ir Smaland, ir palaidoti šale pačios, kuri jau mirus 24 metai atgal.

NEIŠSIGANDO GAISRO.

New York. — Long Island College ligoninėje buvo ištikęs gaisras. Tuo tarpu keturiems ligoniams buvo daromos operacijos. Doktorai ir ligonių prižiūrėtojos neatbojo gaisro, o tęsė savo darbą. Pribuvę gaisrininkai užslopino ugnį. Niekas del to nenukentėjo.

STORULIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Fat Men's Club turėjo Bostone suvažiavimą. Buvo suvažiavę 125 storuliai. Visi pasisvėrė ir E. Gerard besas sunkiausias, nes svėrė 315 svarų.

Pranėšimas.

MŪSŲ KOSTUMERIAMS. Ligšiol "Darbininko" ofisas ir knygnas kas diena buvo atdaras iki 9 val. vak. Per vasarą ofisas bus atdaars šitaip: Pamedėliais, sėredomis ir pėtnyčiomis iki 7:30 val. vak. utarninkais ir ketvergais iki 6 val., subatomis iki 9 val.

Vyrai ir Moters Rengkitės Bostonan!

Atsiminkite, jog liepos 4 ir 5 dd.

So. Bostone atsibus L. D. S. Seimas, o liepos 6 ir 7 dd. tame pat mieste atsibus A. L. R. K. Moterų Sąjungos Seimas.

Darykite kuopos susirinkimus, rinkite delegatus siųskite inešimus.

1.000 narių abiejose sąjungose iki Seimo.

Vyčių IV Kongresas

BUS

10 ir 11 dd. liepos, 1916 m.

WILKES-BARRE, PA.

ŠV. TREJYBĖS PARAPIJOS BAŽNYTINEJ SVETAINEJE,

Meade ir South gatvių kertė.

Vyčių kuopos rinkite delegatus į Kongresą ir rengkite inešimus L. Vyčių organizacijos pagerinimui.

J. E. KAROSAS L. V. Firmininkas

Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

—YRA—

Gyvam džiaugsmas- Sergančiam Viltis! Mirintančiam Ramybė!

Tūkstančiai Lietuvių-Katalikų priguli prie šios organizacijos ir tūkstančiai kas metai prisirašo naujų narių. Bet gal da pats gerbiamas nepamastei, kas ji yra ir delko pats neprisirašai.

Štai kas šioji organizacija yra ir ką ji duoda: — 1) Apsaugoja narių gyvastis ir moka pomirtinės \$150.00, \$250.00, \$500.00, \$750.00, \$1000.00. 2) Moka pašėlpą nariams-ligoniams kas savaitė po \$3.50, \$7.00, \$10.50, ir \$14.00. 3) Šelpia neigalinčius narius ir našlaičius. 4) Skleidžia apšvietą, išleidinėja gerus raštus ir dalina nariams dovanai. 5) Platina dorybę, suteikia patarimus ir nurodymus tikėjimo ir auklėjimo dvasios reikaluose. 6) Rūpinasi Lietuvių Tautos reikalais, remia pinigiskai ir moraliskai visokias lietuvių kultūriškas įstaigas ir tt.

Instojimas į Susivienijimą pigus, mėnesinė mokeskis lengva. Norėdami gauti platesnes informacijas kreipkitės į vietines kuopas, kurių randasi kone visur po visą Ameriką, kur tik lietuviai apsigyvenę, arba stačiai pas Centro Raštiunką, šiuo adresu: —

J. S. VASILIAUSKAS,

112 N. GREENE ST., :: :: BALTIMORE, MD.

Primicijos.

Paliepimu Jo Eminincijos Kardinolo O'Connell, Bostono Arcivyskupo, naujai išventintas Kunigas Pranas Virmauskis yra paskirtas antruoju vikaru prie šv. Petro lietuvių parapijos So. Bostone ir pereitą ketvergą (8 Birželio) pradėjo pildyt savo priederme.

Atenanti Sekminių nedeldienį (11 JUNE) Gerbiamas Kunigas Virmauskis laikys sumą, po kuriai suteiks žmonėms primicijinį palaiminimą. Toks pat palaiminimas bus ir po ankstybiųjų (9 val.) šv. mišių.

Šią linksną žinią pranešu katalikams Bostono Lietuvių parapijos ir apielinkės.

Su tikra pagarba

KUN. TAMAS ŽILINSKAS, KLEBONAS.

Gerėkis.

Gerėkis, jei tinka, iš mano dainos,
Jos garsas lai siekia krutinę!
Klausykis tu josios liūdnosios raudos,
Ir traukie kartu sutartinę!

Ar teks ir man linksmą dainelę kada
Užtraukti, kol mūsų tėvyne
Per amžius kankins ir slopins visada
Ir brolius naikins ši skerdynė?

Ir išgamų aussy graudžiųjų verksmų
Turėtų išgirsti varguolių;
Ne šiandie dainelę pinti džiaugsmų!
Ne šiandie, ne šiandie, o broli!

Dainuokie, jei nori, kartu su manim,
Kol kas aš kitos nedainuosiu;
Pritarsi, tada visuomet su tavim
Už tėviškę darban aš stosi!

Skambėkite kanklės liūdniau ir liūdniau
Graudesnę melodiją pinkit;
Jūs garsas į širdis giliau ir giliau
Lai eina, jūs jāsias gaivinkit!

Uždegkite meile giminės visus,
Uždegkit, nes dangal atšalo!
Ir kviesit darbą, į kovą ainius,
Lai širdis tėvynei atdarol...

Tad traukie dainužę, jei nori, kartu,
Jei ne, pasitrauki iš kelio,
Pabuskie ir imkis idėjų šventų,
Iš miego visi tegu kelia!

Gerėkis, jei tinka, iš mano dainos,
Jos garsas lai siekia krutinę!
Klausykis tu josios liūdnosios raudos
Ir traukie kartu sutartinę!

5-V-1916 m. L. Šilelis.

Kol jaunas į darbą.

Be naudos daug dienų
Aš praleidau jaunų —
Sunku net yra suskaičiuoti.
Vieni vėjai galvoj...
Nerūpėjo, rytoj
Kad vargą reikės man kentėti.

Neklausiau aš senų
Patarimų tėvų;
Paniekinau jųjų meldimą...
Nežinojau tada,
Jog ateis valanda —
Norėsiu klausyt patarimo.

Bet per vėlu kada,
Bus jau galva žila —
Senatvė pažvelgs man akysna.
Reikia kęsti vargus,
O Dievuli brangus!
Kaip brangi visiems yr' jaunystė.

Kada jaunas buvau,
Vien saldžiai sapnavau,
Ir niekas daugiau nerūpėjo.
Kad į svietą plačiau
Išėjau, pamačiau,
Kad niekas manęs nenorėjo.

O, jaunieji draugai!
Kol nespaudžia vargai,
Naudokitie brangią jaunystę!
Pakol šviečia viltis,
Tolimą dar mirtis, —
Mokykis, atmetęs paikystą!

Man apleisti namus
Reik keliauti į kapus...
Užimsite manąją vietą.
O į darbą brolau!
Imki mokslą, prašau!
Ir drąsiai keliaukie į svietą!

Kol tvirti ir jauni —
Prie šviesos tekini,
Vis žengkit ir žengkit prie mokslo!
Jūsų laukia tauta,
Mūs brangi Lietuva —
Liūsybės ir laisvės jį trokšta!

Ji visų nuskriausta,
Varguose suspausta —
Jai reikia ne išgamų, vyrų!
Prisiminus laikus,
Ir aplankius kapus
Didvyrių, tau sąšaras byra.

Lietuva dar nežus,
Jei jos sūnūs atbus —
Ir žengs prie tautos idealo!
Juk žvaigždutė vilties
Neužgesol... Ji švies —
Nes šviesti per amžius privalo!

4-V-1916 m. L. Šilelis.

Inveikė.

Už jurių marių, tenai toli, toli rytų šale
Lėje yra žemės plotas Lietuva vadinamas. Tas
plotas išrėžytas ir išvinguotos keletos didžiū
upių. Nemunas, išlėto liūliuodamas vilnimis
krantus skalaudamas, neatsigerėdamas savo
krantų vaizdais, plaukia į Baltiko jures, neš-
damas garlaivius, botus-valtis, valteles ir cie-
lius, troptus, vienu žodžiu, didžiausią dalį
Lietuvos prekybos, iš ko ne vienas lietuvis pa-
daro savo šeimynėlei pragyvenimą. Šiaurry-
čiuose teka gili juodoji Dauguva. Pačioj šir-
dyje Lietuvos teka Nevėžis, Nerys, Dubysa,
Šešupė; vakaruose Gilija, Jūra, Akmenė;
žiemiuose Venta; rytuose Nemunėlis ir dau-
gybės kitų, visokių ivairiausių vardais vadi-
namų. Visų tų upių ir upelių tyras skaistus
vandenėlis kaip kriškėstas. Iš tolo matosi,
kaip žuvelių burelis ant upės dugno plauko,
nardo, kaip saulutės skaisčius spinduliai laužo-
si ir apšviečia baltus ir pilkus akmenėlius ant
pat upės dugno.

Visų tų upių krantai kopuikiausia apžė-
lę: ažuolynais, uosiniais, pušynais, eglė-
nais, beržynais ar kitokiomis giriomis ir miš-
kais arba lazdynų ir alksnių slaitais. Pačiose pa-
krantėse karklų ir žilvičių žaliuojanti kru-
mai, tankumynai, po kuriuos pavasario vaka-
rais, rytais ir naktimis lakštingalų balseliai
tik skamba, tartum dangiškos kapelijos solis-
tai savo nunylėtomis arijos gieda, dainuoja...

O kad lietuvačių mėlinakių — geltonkasių
burelis paupiais šienelį grėbdamas, arba pa-
krantių slaitais riešutaudamas skambiais jau-
triais balseliais užtraukia nuo širdies lietuviš-
ką dainelę — pats lakštingalas nutila ir klau-
sos... klausos... ir mokinas, ir... tēmijas.
Nes ir yra ko mokytis, lietuvaities, tai pasau-
lio dainininkės, tai žemės aniolai, tai nekal-
tos lelijos, tai rutų karalienės...

Puiki Lietuva. Škaisti ir maloni Lietuva,
žavėjanti, patraukianti prie savęs kiekvie-
no širdį, kas tik savo akimis regėjo tą bran-
gią šalę, alsavo kvapiu, tyru, gaivinan-
čiu oru; kas klausė ir gerėjo Lietuvos įvai-
rių paukščių čiulbėjimų, ir lietuviškos dainos
aidais malonėjos, džiaugės, tas Lietuvos nie-
kad os neužmirš, ir mirdams ją minės, jos gai-
lės.

Toje tai brangioje Lietuvoje, ant Duby-
sos kranto, sulinkusioje, parsvirusioje baka-
želėje gyveno lygūsta, pusamžė, vargšė žmo-
nelė, Ona Dudienė. Ji susikuprinus sulin-
kus; jos galva žemėn nusvirusi; jos veidas
liūdnas ir ruktėtas, pageltęs, akys giliai in-
dubusios, paakiai pamėliniję, lupos sučiaup-
tos. Iš viso ko galima buvo numanyt, kad
jau tos moterėlės gyvenimo dienos šiame pa-
saulyje suskaitomos. Daugiau jina, nabagė-
le, gulėdavo, negu ką veikdavo.

Gyveno jina vienu viena. Netolimais
buvo sodžius, tame sodžiujė gyveno kalvis,
darbštus žmogelis. Jisai turėjo virturę la-
bai, labai linksmę ir skaisčią dukrelę Barbu-
tę. Turėjo jina metų apie 16-17; buvo pa-
čiame, taip sakant, žydėjime jaunystės. Ne-
kaltybė ir dora, kuri spindėjo iš jos veido ir
akelių, visus žavėte žavėjo, o ypač jaunuo-
lius vaikus. Bet buvo ir kam: liemenėlis
augštas, lankus, kaip lielių želmens; dai-
li, apvali galvelė, veideliai baltraudi, lūpelės
krauju varva, akelės kaip Lietuvos dangaus
mėlynė, plaukeliai geltoni, už geltų kasų rū-
tos žaliuoja. Tartum šventas paveikslėlis iš
Viešpaties altoriaus, tiktai vikrus, kaip gy-
vybė, ir meilus, kaip aniolėlis.

O kokią gerą širdelę turėjo! Kožno var-
gdienėlio — ubagėlio ašaras nušluostė, kuom
galėjo tuom sušelpė, — tėvelio pasivelijus. Ir
senas, ir mažas — visi ją godojo, gerbė ir
laimino.

Ir dabar Barbutė vakaro sulaukus nešė
mūs jau žinomai ligonė šviežio pieno puodelį
vienoje rankoje, o antroje dar kažkokių gar-
dumynų ryšelį.

Buvo toje apielinkėje persivilkęs vienas
bedievis iš Amerikos ir buvo nusipirkęs neper-
toli dvaruką. Ukinkavo trejetą metų ne-
logai. Tik vieną kluūtį turėjo: jokia lietuvaite
mėrgina pas jį netarnaudavo. Gyveno be
moteriškos gospadinės — šeimyninkės, o tas
prie ūkės labai neparanku. Bet ne ką pada-
rysi, kad už bedievio nei viena lietuvaite ne-
sutinka tekėt. Reikia šiaip-taip skurst, kol
kokia žioplą pasitaikys.

Barbutė jam baisiai į akį ir į širdį inpuo-
lė. Vieną syk bandė kalvį užkalbinti, ar ne-
leistų jam už šeimyninkę savo Barbutę, bet
kalvis baltomis tiktai dėbtelėjo ir pašiepian-
čiai per dantis ištare: — Mano dukrelė, — a-
čiū Viešpačiui, dar nepramergus, kad už ko-
kia bedievio turėtų galvą kišt, kaip už tvo-
ros. Gaus dar ir dorą, tikintį sau bernelį,
kokį tik jos širdelė panorės. Bepoterių jai
nereik.

Perpyko amerikonas tuos žodžius girdėda-
mas ir pasiryžo sugalvot kokį nors planą Bar-
butę sau gaut, nors ir pusę dvaruko tai jam at-
seitų. Na ir sugalvojo.

Nuo žmonių sužinojo, kad Barbutė vaka-
rais neša šviežio pieno vargšei ligonė. Apie
ligonės grinčią buvo gana tankūs krūmai, o
tuojaus už krūmų šlamėjo didelė ir tanki giria...

Skubiai bėga Barbutė su savo nešulėliais
pas ligonę ir džiaugias savo nekaltos širdyje
iš to, kad sušelp varguolę ligonę nors šiuomi
tuomi. Nei nepasijuto, kaip atsidurė ties
krumais. Baugu. Persižegnojus del drąsos,

takeliu per krūmus nērė kaip stirna, tik žemė
trinkėjo.

Jau, jau ir grintelė čia pat. Dar pro du,
tris krumus pralėks ir bus viduje pas senelę
vargšę, ir matys, kaip senelė-ligonė paėmus
pienelį gers ir drutysis, kaip valgys jos paga-
mintus ir atneštus gardumynus; o jos širdelė
tai matant džiaugsis ir dėkavos Viešpačiui, kad
jai davė sveikatą, galę, ir progą atlikt ger-
ą, krikščionišką, mielaširdingą darbą.

Sušlamėjo krūmas, o iš jo šmūrkšt! ir
išlindo bedievis amerikonas... Kapt į glėbį
Barbelę ir nepalaidžia... Barbelė maldauja:
"Ponuli, ponuli paleisk mane! Pienelį palie-
siu." Ponulis neklauso... Mergelės būta ne-
vien dailios ir doros, bet ir stiprios. Prasi-
dėjo su "ponu" ištikrųjų ristinė... Ėmė merge-
lė šaukt, Jezy, Mariją į pagelbą o bedievis
velniais keiktis. Jau ir pienelis išlaistytas,
ir skanumynai išbarstyta ir puodelis sukultas,
o dar nei viena pusė viršų neima. Bedievis
deda visas pastangas ir pasiutimą, kad nus-
kriauti nekaltą... O dora krikščionė lietu-
vaite apgimimui savo nekaltybės gatava savo
galvą toj vietoj paguldyt... Jau ir žalią velė-
nų sutrypė, kaip patalą, kaip plentą, jau,
jau, jau....

Išgirdo ligonė Barbelės klišmą, iškiuti-
no su lazdele lauk iš stubelės, ir pamatė...
pamatė, kad Barbutė su keliais prispaudusi
bedievio amerikono krutinę, o abiem rankom
išsikibusi ir suspaudusi jo gerklę jau baigia
smaugt.

Sušuko vargšė ligonė:
— Barbute, bijok Dievo! Užsmaugsi
poną!

Bet Barbutė nei žodelio netaria, tik laiko
išsikibusi ir spaudžia gerklę niekadėjo, nevido-
no, tas pamėlynavęs, akis pervertęs, ir iš
žioptų rausvos putos drimba, baisu net maš-
tyti....

Ona neapkvaito tai išvidusi. Visą viekų
surinkus prikiutino prie kovotojų, pagriebė
Barbutės rankas ir ėmė plėšt šalin nuo nelai-
mingojo gerklės, nuolatos kartodama: Bar-
bute, bijok Dievo, užsmaugsi žmogų, sugrie-
šysi"....

Atsipeikėjo ir Barbutė: Paluosavo smau-
giančiąją auką iš savo rankų ir pradėjo verkt,
kaip nuplaktas mažas kudikis... O jos gausios
tyros ašarėlės, kaip perlai brangiausi riedėjo
per jos skaisčiusius veidelius, ir krito-birė-
jo ant ištriptos ir sutremtos, išspardytos ve-
lenos....

Po poros metų matome amerikono dvi-
riukyje didelį žmonelių suvažiavimą. Ponas
vaitas, mūsų amerikonas, vaišina svetelius ir
kunigą kleboną, kurį parsivežė pašventint
naujai inkurtą gyvenamąją stubą ir ant kiemo
pastatytąjį kryžių. Jo žmona ragina virtuvė-
je tarnaites, kad greičiaus ruošūt sveteliams
skanias vaišes. Šalę jos stovi Ona ir laiko ant
raukų gražų raudoną Jonuką, amerikono ir jo
žmonos, Barbutės-kalvytės, sūnų. Bet ir
Ona geroje dienoje: sudurėjus, matyt, kad
jau visai sveika.

O senis kalvis ruošias po kiemą ir rundi-
jasi apie svečių arklų ir vežimų sustatymą.

Sudurojo viską, kaip reikiant į tvarką.
Susiejo visi į vidų ir linksminasi, ir džiaugiasi,
ir mylisi... O toms šnekoms, tai nēr galo.

— Ar žinai, tėveli dvasiškas, ar būtum
porą metų atgal intikėjęs, kad iš manęs bus
kada nors geras katalikas?

— Kodel ne.

— Ne, tėveli, ne. Tai Viešpats iš savo
malonės padarė stebuklą, o tą stebuklą matė-
me ir žinome tik aš, mano mieliausia pati,
Barbora, ir mūsų auklė Ona. Bet ačiū Vieš-
pačiui už jo malones ir gerybes, kuriomis
mūs apdovanojo. Dabar žinau, kas tai yra
laisvė, tikėjimas ir meilė.

— Dušėle, ką čia sakot, — džiaugkimės
ir Dievu dėkavokime, kad esame laimingi.

— Taigi, ačiū Dievui, pilnai laimingi ir
visuom kuom užganėdinti...

Visiems sveteliams linksma buvo vaišytis
ir tas kalbas klausyti, nes matė, kad viskas
tikrų tikriausia tiesa. Ta šeimyna buvo tur-
to ir laimės kupina.

F. V.

Iš Amerikos į Lietuvą.

(Tąsa)

Pribavę į vietą, jau randame visą būrį
svečių. Čia visa Fordo Komisija, susidedan-
ti iš atstovų beveik nuo visų neutrališkų šalių
— išvis apie trisdešimtis ypatų; visi juristai,
profesionalai, žurnalistai ir šiaip žymūs as-
menys.

Turėjau progą susipažinti ir pasikalbėti
ir su garsiąja Amerikos sufragiste, p-le Smith.
Po pietų pasipylė prakalbos visokiomis
kalbomis ir, žinoma, vis apie įvykdinimą tai-
kos Europoje. Kalbėjo ir poni Lindhagenie-
nė.

Kaikurios iš tų kalbų buvo paaiškintos
angliškai. Turėjome progą pakalbėti beveik
su visais žymesniais asmenimis, stengėmės su-
pažindinti juos su Lietuva ir kiekvienam inda-
vėme po kopiją "A Plea for Lithuanians." (a-
pie šiuos pietus ir Fordo Taikos Komisiją pla-
čiaus parašė kun. Bartuška "Pažangon"). Vie-
šėjome pas p. Lindhageną net iki vidurnaktiui.

Jau ir balandžio 12 diena, o dar iš Ame-
rikos nieko negirdėt. Baisiai nubodo sėdėti be
tikslų, o prie to dar bausis brangumas švedi-
joj. Svarstova, ką reikia daryti — laukti

atsakymo iš Amerikos, ar ne? Rodos, į de-
šimtis dienų telegrama turėjo suvaikščioti. Ma-
nome, gal T. Taryba atmainė savo nutarimą
ir nesiųs pinigų? (Kas būtų visai neįstabu!).
Jeigu jau ir taip būtų, tai vis-gi nors turėtų
duoti atsakymą.

Pagaliaus nutarėva, kad jau toliaus ne-
begalima laukti ir važiuojava Kopenhaganan.
Palikom savo antrašą krasoje, telegrafo
ofise ir viešbutyje; inprašome visų, jei būtų
kokia žinia del mūsų, kad persiųstų Kopenha-
genan. Taip-gi prašėva ir p. Aukštrolio, kad
jisai ir prižiūrėtų šiuos dalykus.

Čia turiu pažymėti, kad beedimai telegra-
fo ofisan, sutikome Švedijos karalių — važia-
vo automobiliuje be jokios matomos sargybos,
kaip paprasta ypatu.

Ketvergo rytą (bal. 13 d.) atsisveikinę su
Centralinio komiteto ingaliočiniais, apleidom
Stockholmą ir tik devintą valandą vakare pri-
buvo me pajurio miestan Malmo.

Ši, dvylikos valandų, kelionė baisiai į-
kirėjo, nors žmonių ir neperdaug buvo vago-
ne, bet kadangi vagonas be jokios ventilaci-
jos ir jei kiek tik atidarysi langą, tuoj kokia
švedė, žiūrėk, jau ir šaukia konduktoriumi,
kad uždarytų. Tai-gi beveik visą laiką rei-
kėjo išbūti sugadintame ore. Mane nustebi-
no, kad švedai gyvendami šiaurės šalyje — taip
bijjo tyro, šalto oro.

Nakvojova Malmo'je.
Sekančią dieną, anksti rytą, sėdom lai-
van ir už poros valandų jau buvome Kopenha-
gene, Danijos sostinėje. Apsistojova "Bristol"
viešbutyje.
Kiek pasilsėję, nuvažiojova pas Vokietij-
jos generališką konsulį, kur turėjova gauti pa-
są Vokietijon.

Konsulis mums pasako, kad jokio prane-
šimo nuo Vokietijos militariskos valdžios apie
mūsų kelionę negavo, ir dabar, pirm išduo-
sint pasą, turi telegrafuoti Vokietijon, klaus-
damas leidimo, ypač, kad paskutinėmis die-
nomis įvažiavimas Vokietijon tapo suvaržytas.

Ką padarysi, — reikia laukti. Išėjė iš
konsulio rūmų, susisieškojome Centralinio Ko-
miteto ingaliočinį p. Savicką (dailininkas).

Nuo jo sužinojome naujų dalykų; jo tiks-
lu yra rūpintis kareiviais, paimitais belaisvėn
Vokietijoje. Jisai laukia atvažiuojant p. Yčo,
kuriam čia pribuvus suorganizuos komitetą ir
oficiališkai pradės šelpimo darbą.

Jei kuris amerikiečių lietuvių turite ge-
minių, arba draugų rusų kariuomenėje (kas
jū neturi?) ir norėtumėt sužinoti, kur jie da-
bar randasi, ir ar gyvi, tai tą labai lengvai
galite sužinoti per p. Savicką.

Danijoj netaip nuohodu, kaip kad buvo
Švedijoje. Kopenhagenas didelis ir dailus;
čia jau matosi visi pavasario ženklai: žolės
žaliuoja, medžiai pradeda sprogti, oras nors
ir pilnas kokio tai drėgnumo, bet vis-gi pava-
sariu kvėpia. Kopenhagene sutikova keletą
asmenų, su kuriais susipažinova ant laivo. Per
p. Savicko tarpininkystę susipažinova su vienu
rusų žurnalistu, kuris karei prasidėjus buvo
Vokietijoje su savo žmona ir, žinoma, patyrė
visokių nesmagumų.

Nuėjova rusų Gaudonojo Kryžiaus Komit-
etan, kur taip-gi gavova mums labai svarbių
žinių.

Laikas bėgo, o mes vis dar ant vietos.
Jau ir Didisai Ketvergas, o dar jokios
žinios nėra nei nuo konsulio, nei iš Amerikos
nuo T. Tarybos kaslink pinigų. Pėtynioj
(balandžio 21 d.) svarstova ką darysiva to-
liaus.

Nutarėva, kad ašai vienas turiu važiuo-
ti Berlinan, o kun. Bartuška, kaip tik gaus
pasą, tai ir jis tuoj atvažiuos. Per tą lai-
ką ašai tenai galėsiu atlikti kaikiurios reika-
lus. Jeigu kartais pasą negautų, tai tuomet
kun. Bartuška važiuoja Šveicarijon, o aš vienas
važiuoju Lietuvon. O čia kaip tyčia laik-
raščiai skelbia, kad Amerika pasintė ultima-
tumą Vokietijai, tai-gi man, kaipo Amerikos
piliiečiui, neperdaug jauku važiuoti Vokietij-
jon. Bet atsiminus, kad Lietuvos reikalai
svarbesni už pavienios ypatos, kaip bus, taip
bus, nedėlioj (Velykų pirmą dieną) važiuo-
siu Vokietijon.

Nors nuo pradžios kelionės tarėmės, kad
Velykas švėsime Kaune, paskum manėme,
kad nors Berline, bet dabar matosi, kad Vely-
kas reikės perleisti traukinyje ir tai dar per-
sisikirus.

Subatoj gauname telegramu nuo Vokietij-
jos Konsulo žinią, kad kun. Bartuška pasas
jau yra, taigi puikia! Važiuojam kartu.
Einame į banką išmainyti pinigus, nugi
bankai uždaryti — šventė. Panedėlyje irgi
bus uždaryti ir tik utarninko rytą dešimtoj va-
landoj atidarys. Gi iš Kopenhageno Berli-
nan traukinis eina tik vieną kartą į dieną —
10:20 iš ryto. Iki tam laikui nesuspėsim ap-
sidirbt su banku ir prisėina išvažiuoti tik sere-
doj (balandžio 26 d.)

Sulaukė utarninko, išsimaime pinigus
ir visai esame prisirengę kelionėn.

Iš Amerikos jokios žinios nėra, kaip
matyt, tai ir nebus, nes į tą laiką (25 dienas)
galėjo atsūsti pinigus netik telegramu, bet ir
per krasą. Gailla tik to laiko ir pinigų, ku-
riuos praleidome belaukdami.

Seredos rytą (bal. 26 d.) 10 valandą sė-
dame traukinin ir važiuojame į Berliną.

Lik sveika Skandinavija!
Ingrisai tu mums iki pat gyvam kaului!
Dr. Bielskis.

Kodel to vardo neapkenčia?

Mikis Plikis Berukštį ap-
kundė teisman už tai, kad jį
Berukštis negražiai išlojojo.
Mat Berukštis Plikį pavadin-
o neraguotu gyvuliu; tuomi Pli-
kis labai išsėidęs, nes jis su-
prato, kad neraguotas gyvu-
lys, tai yra kiaulė. Na, o Pli-
kis per laiką kiaulių nemylėjo,
todėl jam ir tas vardas buvo
nemielia girdėti.

Berukštis pašauktas tei-
sman pasiteisinti už ką Plikį
apšmeižė, pasiteisino šitaip:

— Ponas Teisėjau, aš visai
nemaniau Plikį prilyginti prie
kiaulės, nors jis ir neturi ra-
gų, o tik norėju Plikį prily-
ginti prie arklio ir bezdžionės,
kadangi pats Plikis dažnai sa-
ko, kad žmogus neturi dūšios
ir miršta taip kaip arklys. Na,
o bezdžionė pritaikinta prie
Plikio asmens, ir neturėtų bū-
ti Plikio įžeidimu, kadangi
jis ir pats pripažįsta, kad cici-
likų gentkartė paeinanti nuo
bezdžionės, gi ponas Plikis ci-
ciliškių pažiūrų žmogus...
Prie to, štai, privesiu ir savo
nuomonę: — jeigu ponas Pli-
kis prisipažįsta ir skelbia, kad
cicilikai ir visų pažiūrų žmo-
nės paeina nuo bezdžionės,
o bezdžionė yra neraguotas gy-
vulus, tai kodel jis to vardo
neapkenčia, ir priverstinai no-
ri, kad jį vadintum žmogum?
Kadangi žmogus dūšią turi, o
cicilikai ir laisvų pažiūrų žmo-
nės (jį sakosi) dūšios neturi,
tai už ką aš galiu būti kal-
tas?..

J. V. K. s.

Tris syk vienas yra vienas.

Pašušvio Blesienė dažnai
savo dukrelę bardavo, kad ji
per daug rūpinasi ir apie dau-
gelį visokių dalykų svajoja.
— Klausyk, Katrė, — sakė
Blesienė savo dukterei, — žmo-
gus privalo rūpintis tik vie-
nu reikalu ant syk, o tavo gal-
va tirštai svajonių prikimšta,
ir pati nežinai kurio galo grieb-
ties.

— Taip, mama, — teisin-
os Katrė, — bet kam-gi vienu rei-
kalu gaisinti tap brangų laiką,
kadangi tuom pačiu laiku gali-
ma mastyti apie kelis reikalus
lygiai; ir štai mamai prirody-
siu jog yra tokių žmonių, ku-
riems ant syk rūpi net trejetas
dalykų ir ve-kokie?

- 1. Ką jie turėjo?
- 2. Kiek jie turi? ir,
- 3. Kiek dar tikisi turėti?

— Rodos aiškų mamai, kad
šitūs tris dalykus, niekuomet
nereikėtų perskirti; tie trys
dalykai, yra taip kaip vienas,
ir apie visus tris reikia kiek-
vienam pamąstyti, nes iš jų
žmogaus gyvenimo pamatai su-
sideda. Jeigu dar aiškiau pasa-
lyti, tai štai kaip aš juos su-
prantu: jeigu užtektinai ko dar
iki šiol neturėjai ir buvo ko
stoka prie tavo laimės tavo gy-
venime, tai stengkis dabar
turėti, ir ateityje savo gyve-
nimą stengkis vis tobulinti, o
būsi visuomet laiminga. Bet
Augščiaušioj melski paramos,
atmink, kad Jis rūpinasi. —

— Gražų iš tavęs, dukrele,
pamokinimą girdžiu — tarė
motina. — Laikykis jo iki susi-
tiksi su paskutiniu. Tegul jis
bus tobulianusias. O man ar-
tinasi amžinatvė. Du dalyku
žinau kokie buvo, bet trečiąjį
dar vis tobulinu.

J. V. K. s.

Katės į namus, žiurkės į
laukus.

Šeškas išvaikščioja daugiau
per naktį, negu jautis per am-
žiu.

Ant devynių jaučio skuru
nesurašytum.

Smailas, kaip adata.

Kokį rinktis.

Mergele jaunoji, lėlija balta,
Prakilni ir skaisči, esi nekalta.
Puikiam darželyj kvietkeles skini,
Rožių ir lėlių vainiką pini.

--- -- -- -- --
Nejauti savyje rūpesnių, vargų,
Neilsta rankelės nuo sunkių darbų,
Visados linksmutė, visados meili,
Pakol dar jaunutė, skaisči ir daili.

--- -- -- -- --
Ir siela jausminga lekioja augštai,
Tai vieng, tai antrą sau renki, svarstai:
Kuris čia bernelis del manęs būtų,
Tam padovanočiau vainiką rūtų.

--- -- -- -- --
Tadaušs turtingas, Antanas dailus,
Jonas nors girtuoklis, bet labai meilus.
Petras būt nedailus, bet dailiai šoka,
Onupras bučiuoti mergeles moka.

--- -- -- -- --
Atmink, mergele, kad nepajusi,
Kaip savo širdelę pavertę rasi.
Sergėkis, mergele, nedorų draugų,
Idant neįkristum į tvaną vargų.

--- -- -- -- --
Idant nereikėtų daug vargo kentėti,
Per visą amžėlį vargti ir liūdeti.
Būk dora, protinga, atsimink ant to,
Kad nepasidžiaugsi iš dailumo jo.

--- -- -- -- --
Jeigu jis neturi prakilnių jausmų,
Neatjauš, mergele, šis tavo skausmų.
Tas jojo dailumas visai neramins,
Jei siela ir protas tavęs nepažins.

--- -- -- -- --
Tai-gi, mergužele, atmink visada,
Jeigu savo stoną mainysi kada,
Rinkis sau protingą, o laimę rasi,
Bus dailus ir meilus kaip apsisvesi.

U. Gurkliūtė-Gudienė.

Apologetika.

(Tąsa).

Angščiausiai valstijos įsakymu štai kas buvo pranešta — "Cuius regio, illius et religio" (Kieno valdžia — to ir tikėjimas). Bet kas svarbiausia — visi piliečiai tapo **privertti** valdžios įsakymais: — paklusnumas ar mirtis! Nieko nėra stebėtino, kad vargšai žmonelės rinkosi verčiau pastarąją priemonę.

Kaip matome — reformacija buvo grynas civilės valdžios įrankis, kuriuo įnait sugrobė šv. Bažnyčios valdžią bei turtus; ir patys valdovai ingiyo neapribuotas teises savo įsakymams — jie dabar tapo valdovai kiekvieno piliečio gyvybės bei mirties.

MARTYNAS LIUTERIS.

Reformacijų užmąnytojų bei kurstytojų buvo daugelis, bet išpradžių truko atvirų veikėjų. Vis-gi ilgai nereikėjo laukti. Nors žmogus mandagiausiai slėptų savo blogus pobūdžius — vis kartą pasirodys kuomi esąs. Taip atsitiko ir su Liuteriu.

Su šituo žmogui reiktų maž-daug arčiau susipažinti. Martynas Liuteris gimė 10 dieną lapkričio 1483 metuose. Jo tėvai nebuvo pėrvirš turtingi, bet nusprendė leisti savo sūnų į mokslius su ta viltimi, kad pastarasis taps advokatu. Martynas, lankydamas mokslo, permairnė tėvų užmąnyta ir įstojo į dvasiški seminariją. 1507 metuose jau tapo išsvėstas į kunigus.

Vieną kartą kunigas Martynas su savo draugu išėjo į girą pasivaikščioti. Netrukus pradėjo lyti, užėjo baisi vėtra ir taip tikosi, kad staiga perkūnas užtrenkė jo draugą. Martynas, išgąsdintas tokiu imu atsitikimu, įstojo į augustijonų vienuolyną. Tapęs vienuoliu, Liuteris buvo paskirtas teologijos profesoriumi Wittenbergo universite. Nuosekliai pildydamas savo pareigas, tuoj pragrarsėjo savo gabumais visoje Vokietijoje. Pačiame universite ingiyo žymų pasekėjų skaitlių. Savo asmeniškame gyvenime Martynas buvo labai pamaldus, gailėstingas; savo pareigas pildė su dideliu pasišventimu.

Anglijos karalius Henrikas VIII išsižadėjo šv. Katalikų Bažnyčios ir įsteigė naują vien iš tos priešasties, kad nesugebėjo sulaužyti moterystės Sakramento. Napoleonas imetė šv. Tėvą kalėjiman, norėdamas tapti netikta pasaulinės, bet ir dvasiškos valdžios galva. Voltaire, Rousseau ir kiti persekiojo krikščioniją ne žiaurumu ar prievarta, bet savo mokslu. Jie savo veikaluose įvairiais būdais išrodinėjo, kad nėra Dievo, kad žmogus neturįs sielos (dūšios), kad nėra jokio amžino gyvenimo ir tt.

Bet kaip Liuteris elgėsi? Ar jisai buvo žemos doros žmogus? Ne! Jisai pirm savo nuopulio turėjo tyrą širdį. Ar jisai buvo panašiai Napoleonui savarankiškas, žiaurus? Ne! Jo būdas pasižymėjo gailėstingumu ir meile. Ar jisai filiozofijos dirvoje panašus Voltaire ar Rousseau? Ne! Jo mokslas buvo ant krikščioniškų pamatų. Ir kodel, tokiu būdu, šis geras, dievobaimingas vienuolis išsižadėjo savo prižadų, šv. Bažnyčios ir tapo tokių baisy nuodėmių našta?

Ydant atsakyti į šį klausimą, reikia pirmiau sužinoti kam šiame pasaulyj randasi NUODEME; kodel žmogus PRASIŽENGE prieš Dievo prisakymą; kodel pasaulis PER-

SEKIOJA Išganytoją net ir po Jo mirties. — Yra tai klausimai, kurie perviršina žmogaus protą. Dievas mus sutvėrė — mes gyvename, mes mylime, mes mirštame. Kuomet Dievas apšviečia mūsų protą — mes viską prakilniai suprantame, bet kuomet Jisai mus apleidžia — tartum tamsiausi naktis, visoki abejojimai, užslopina mūsų dvasia.

Angelai nusidėjo danguje, mūsų pirmieji tėvai rojuje, Judas paties Išganytojaus mokykloje — nėra nieko stebėtino, kad Liuteris tapo šv. Bažnyčios priešu.

Išpradžių Liuteris nemanė atsikirti nuo šv. Bažnyčios. Jisai vien troško įskverbtį savo nuomonės, kurias viešai iškabino Wittenberge prie bažnyčios duris. Bet, dėja, daugelis jo nuomonių buvo visų priešingų šv. Katalikų Bažnyčios mokslui. Tos jo nuomonės tapo atspausos ir greitai išsiplatino po visą Vokietiją. Liuteris ingiyo daugelį pasekėjų, kurie jį vertė toliau varyti pradėtą darbą. Puikybės pilna profesorius dvasia nesugebėjo pamatyti savo klaidų. Remiamas pasaulinės valdžios (Saksonijos kunigaikščio Frideriko), Liuteris pasijuto galingu. Kuomet 1520 metuose šv. Tėvas pareikalavo Liuterio nuomonių išsižadėjimo, pastarasis Wittenberge viešai sudėgino šv. Tėvo laišką. Šv. Tėvas vasario mėnesy 1521 metuose išskyrė Liuterį iš šv. Katalikų Bažnyčios.

Liuteris, pasijutęs suvis liuosu, stoji priešakyj protestantiško judėjimo, kuris nunėšė paskui save daugybes aukų. Pasaulinė valdžia, kaip paprastai, gorbši dvasiško luomo valdymo bei turtų, tuoj pasiskubino Liuteriui su pagalba. Iš žymesnių Vokietijos valdovų galima pažymėti šiuos: — Saksonijos kunigaikštis Enrikas (Liuterio globėjas) ir jo brolis Jonas; Prūsų didysis magistras Albertas su visa kryžiuočių armija, kurie jau užtektinai išgėrė lietuvių krauju, "versdami pastaruosius į katalikų tikėjimą;" Meklenburgo kunigaikštis Enrikas ir Albertas; Mansfieldo grovas Albertas; Rytų Frieslando grovas Edzardas; Essų grovas Pilypas ir daugelis kitų vokiečių valdovų, kurie patys priėmė protestantų išpažinimą ir privertė savo pavaldinius panašiai pasielgti. Iš Vokietijos protestantų išpažinimas greitai išsiplatino ir kitose šalyse.

Danijos karalius Kristijonas III įvedė protestantizmą savo viešpatijoje 1537 metuose. Praslinkus kiek metų, būtent 1546, valdžia privertė katalikų kunigus apieisti viešpatiją. Likusieji tapo nubausiti mirtimi.

Norvegijoje Liuterio reformą įvedė tas pats karalius su pagalba Danijos didžiūmenės. 1552 metuose visa šalis tapo protestantiška.

Žuvėdijoj Liuterio reformą įvedė karalius Gustavas Vaza. Karalius paskelbė save šv. Bažnyčios galva. Kurie katalikų vyskupai ar kuniaigi jo nepripažino — tapo išžudyti. Zmonės, grynai katalikai, ilgai nenorėjo priimti protestantų tikybos, bet kuomet karalius parodė savo žiaurią galybę — žmonės praliejo savo kraują už tikrą tikėjimą, kiti gi silpnėsi pasidavė karaliaus reikalavimams. 1529 metuose Orebro Sinodas nusprendė, kad Žuvėdija yra protestantiška šalis.

Kurše bei Latvijoje atsitiko panašiai, kaip Prūsiose. Kuršo žemėje vokiečių vadas Got-tardas Kettleris patsai priėmė Liuterio reformą ir išplatino po visą šalį, įsteigdamas naują nuo Lenkijos priklausanti kunigaikštija. Latvių žemėje vokiečių vadas Valteris iš Plettenburgo 1523 metuose įvedė protestantizmą Rygoje, Dorpate ir Reveliujė. Kuomet 1539 metuose Rygos antvyskupi tapo Brandenburgio grovas Villius, liuteranizmas išsiplėtė po visą šalį.

Didžiųjų vaikų, lankiusieji Wittenbergo universitą, išnešiojo Liuterio reformą po visas šalis. Reformacija apsiereiškė Italijoje, Ispanijoje, Vengrijoje, Transilvanijoje, Lenkijoje ir Lietuvoje. Šiose šalyse įvairios priežastys sulaukė protestantizmą. Pirmiausiai daugelis pasaulinių valdovų, būdami gerais katalikais, neieškojo reformacijos juodų pasekmių. Antra, katalikų dvasiški pastatė visas savo jėgas šv. Bažnyčios apgynimui. Čia reikia pažymėti apgynėjus vienuolius, ypatingai jezuitus, apie kuriuos pakalbėsime vėliau. Trečia, katalikiškos dvasios atgimimas tarp žmonių, matančių savo kaimynų kentėjimus protestantiškose šalyse, ir tt.

P. S. — Verta perskaityti lietuvių kalboje šie veikalai: — "Pradžia ir išsiplėtimas protestantizmo Lietuvoje XVI amžiuje" parašė kun. Aleksandras Dambrauskas. 2) — "Protestantizmo Lietuvoje žlugimo priežastys" — parašė kun. dr. Puriekis.

J. Širvintas.

(Toliaus bus)

D. Vidmantas.

Tikyba ir Bažnyčia Lietuvoje.

Kaip svarbi ši karė mažosioms tautoms — regėsime. Tuo tarpu jau girdėjome vienos ir kitos kariaujančiųjų pusės kalbas. Pirmiausiai pasisakė taltinkiniai tarp kitko kelę ginklus už mažųjų tautų laisvę. Gi neseniai vokiečių valstijos kancleris dar arėiaus prie dalyko šerdies priėjo. Jo kalba Vokietija nemananti užkariautųjų tautų nei rusams grąžinti, nei savo valstijos sienomis varžyti. Tai-gi ir Lietuva gali tikėtis drauge su kitomis

*) Šitas straipsnis tai sutrumpinimas autoriaus parašyto darbo, kurs pasirodys informacijinėje apie Lietuvą knygoje leidžiamoje Šveicarijoje.

tautomis politikos pertvarkos karei pasibaigus. Politikiškai kraštą tvarkant, reikia turėti omenyje kiek galima visus svarbesniuosius visuomenės elementus. O tikyba, giliai į lietuvių sielą šaknis įleidusi, būtinai prie jų priguli. Ir todėl svarbu yra galvojančiajai visuomenei turėti žinių link tikybos ir tos milžiniškos įtaigos — Bažnyčios, kuri ją rėdo Lietuvoje.

Lietuviai nepaprastai yra prisirišę prie tikybos ir labai pamaldūs. Ta jų būdo ypatybė aiškina yra tuo, kad jie iš prigimties yra labai palinkę prie doros ir labai gerbia dorus papročius. Didelių o tuo labiau žiaurių nedorybių negirdėti Lietuvoje. Iš Indijų čia atsidanginę jie turi savo pirmosios tėvynės paveldėtą pobūdį ir palinkimą prie mistiškos kontemplacijos. Ir todėl jiems visai savaimi atsieina žūrėti į viską tikėjimo akimis. Tą savo pasaulėžiūrą jie taikino ir prie politiško savo valstijos surėdymo. Būdami stabmeldžiais jie turėjo tokia savo dvasiškos luomos organizaciją, kuriai ir politikoje didelė svarba buvo pripažįstama. Ir todėl taip sunku lietuviams buvo permairnyti senąją savo tikybą ir pareiti prie krikščionystės. Bet Kristaus mokslą priėmė, jie vėl visa savo esybe rūpinasi tenai išgilinti ir sulig jo savo gyvenimą tvarkyti. Ir krikščioniškoji dvasiškią čia ingiua ištikimybė (autoritetą), kokią nežinia kur galima būtų rasti. Daugelis bylų ne prie teismo krotų, o klebonijose atsilieka.

Lai bus leista man čia priminti vieną patėmijimą. Lietuviai augo dvasiškiškai po intekme dviejų kultūrų gaivalų, rytų ir vakarų. Iš tolimų rytų jie atsinešė palinkimą prie galvojimo ir mistiškos kontemplacijos, o ir naujoje savo tėvynėje turėjo nuolatinius santikuis su rytų šalies tautomis. Krikščionystę jie priėmė daugiausiai nuo Lenkijos ir todėl jie liko po vakarų kultūros intekme. Tokiu būdu lietuvių tauta vienydama abiejų kultūrų gaivalus rodo turi savėp reikalingus daiktus, kad galėtų kilti joje filiozofijos sintėzės. Todėl politiškos aplinkybėms parsimainius galima tikėtis, kad ta giliai tikinti tauta pasižymės darbais krikščioniškosios filiozofijos srityje.

Gyventojų skaitlius keturiuose lietuviškose Rusijos gubernijose Kauno, Vilniaus, Suvalkų ir Gardino sulig oficialiųjų 1897 m. statistikų išneša 5.364.160. Tame skaitliuj katalikų buvo 2.962.651, pravoslauų 1.493.650, protestantų 125.445, žydų 758.491, mahometonų 12.994 etc. Pavieniose gubernijose sulig tikybos gyventojai dalijosi šitokiu būdu: Kauno gubernijoje, kur visoko gyventojų 1897 m. buvo 1.549.444, ant kiekvieno gyventojų 100 išpuolė katalikų 76.62, pravoslauų 5.06, protestantų 4.47, žydų 13.71, mahometonų 0.11; Vilniaus gubernijoje 1,591,912, o sulig tikybų ant 100 gyventojų išpuolė katalikų 58.81, pravoslauų 27.71, protestantų 0.29, žydų 12.90, mahometonų 0.28; Gardino gubernijoje 1,617,859 žmonių, o sulig tikybos ant 100 išpuolė katalikų 23.39, pravoslauų 57.53, protestantų 0.79, žydų 17.28, mahometonų 0.37; Suvalkų gubernijoje 604,945, o sulig tikybų ant 100 gyventojų išpuolė katalikų 76.18, pravoslauų 7.17, protestantų 6.41, žydų 10.09, mahometonų 0.14. O visumoje keturių Lietuvos gubernijų gyventojų sulig tikybų ant šimto žmonių išpuola katalikų 55, pravoslauų 28, protestantų 2, žydų 14, mahometonų 0.2.

Ant nelaimės neturime oficialiųjų statistikų, kurios parodytų Lietuvos išvaizdą vienkart sulig kalbos ir tikybos. Sulig privačių Zemaiečių vyskupijos iš 1913 m. statistikų Kauno gubernijoje katalikų kalbančių katalikų yra 1,072,857, o lenkiškai 190,800; sulig kitų privačių statistikų Vilniaus ir Gardino gubernijose iš 1,180,000 katalikų lietuviškai kalbančių yra 350,000, lenkiškai 130,000 ir baltarusiškai 750,000. Suvalkų gubernijoje katalikų dalis kalba lietuviškai, mažesnioji lenkiškai, ir visai nedaug vokiškai.

Sulig angščiausiai paduotųjų statistikų išėina, kad tarp Lietuvos gyventojų sulig tikybos pirmą vietą užima katalikai (55 nuoš.), žydai (14 nuoš.), protestantai (2 nuoš.), mahometonai (0,2 nuoš.) etc. Tečiaus sulig teisiško tikybų Lietuvoje padėjimo pirmąją vietą užima pravoslavia. Mikalojaus II įsakymas iš 17 (30) balandžio 1905 m. ir Vidaus Dalykų Ministerijos cirkularas iš 18 (31) rugpiučio, kuriuo nustato dabartinius santikuis tarp tikybų Lietuvoje lygiai kaip ir Rusijoje, palieka pravoslaviai pirmenybę. Minėtasis cirkularas tarp kitko šitai aptaria pravoslavijos santikuis su kitomis tikybomis: "Link atsiverti mo prie pravoslavijos arba sugrįžimo prie pravoslavos bažnyčios, suprantama, kad viešpatujančioji valstijoje bažnyčia turi neatimamą teisę vartoti visas įstatymais leidžiamas priemones ir moralę įtekme ant savo narių, kurie josios išsižada arba išsižadėjo, kad juos užlaikyti senajame tikėjime ir kad juos sugrąžinti prie pravoslavijos. Tuo žvilgsniu gubernijos vyresnybė turi padėti visokiems būdais pravoslavai dvasiškijai, o drauge saugoti, kad pravoslavijos išsižadėjusieji, o norintieji vėl prie josios sugrįžti nebūtų kludomi arba varžomi kitų tikybų žmonių.

Reikia priminti, kad nekrikščioniškieji išpažinimai mažiaus turti teisių Rusijoje, ne-gu krikščioniškieji. Pravoslaviams apskritai sakant nėra leista pareiti į kokį nors nekrikščionišką išpažinimą. Ta taisyklė nevaržo tik-tai tų, kurie patys arba jų tėvai ligi 17 (30)

balandžio 1905 m. vientik per prievartą prie pravoslavijos priklausė (Ukaz. § 3, cirk. § 4).

Daug buvo rašyta link žmonių užlaikymo pravoslavijoje per prievartą. Ten minimieji atsitikimai vis tai buvo tiesa ligi Mikalojaus II įsakymo 17 (30) balandžio 1905 m., kuomet įvyko šios teisiškos permairnos.

Išsižadėjimas pravoslavijos ir parėjimas į kitą krikščionišką išpažinimą nebetraukia su savimi persekiojimų, neiba kitų kenksmingų pasekmių kaip asmeniškų, taip ir civilių teisių žvilgsniu. Pravoslavijos išsižadėjęs pilnametis asmuo pripažintas yra tai tikybai priklausąs, kurią jis išsirinko (§1)

Jeigu vienas iš gimdytojų pareitų į kitą krikščionišką išpažinimą, o antrasis pasiliktu toje tikyboje, kurią ligi šioliai abu išpažindavo, tai visi jų nepilnamečiai vaikai pasilieka pirmoje tikyboje, kurią vienas iš gimdytojų ir toliaus tebeįpažįsta. O jeigu abu gimdytojų pareina į kitą tikybą, tai jų vaikai, kurie dar 14 metų nesulaukę, senka savo gimdytojų tikybą; o turintieji tame atsitikime 14 metų vaikai pasilieka pirmoje tikyboje (§ 2).

Tečiaus tikybų Departamentas 10 (23) vasario 1910 m. paaiškino, kad vienam iš gimdytojų mirus, o antram pareinant iš pravoslavijos į kitą tikybą, vaikai ir 14 metų nesulaukę negali sekti gyvojo gimdytojo tikybos. Iš to išėina, kad šiame atvejyje gimdytojams prisieina auklėti savo vaikus svetimose tikyboje.

Toliaus paduodame formalybes, kurias reikia užlaikyti pareinant iš pravoslavijos į kokį kitą krikščionišką išpažinimą.

1. "Asmuo noris pareiti iš pravoslavijos į kokį nors kitą krikščionišką išpažinimą turi apie tai išreikšti savo norą pranešamuoju būdu vietiniam gubernatoriui stačiai arba per apskričio vyresnybę. Jeigu prie apskričio vyresnybės kreiptasi, tai ši neatidėliodama nusiųs tą pranešimą gubernijos vyresnybei ir vienkart duos apie tai žinią pravoslavijos išsižadancioj klebonui."

Paduodamas pranešimas pareiti iš pravoslavijos į kitą tikybą apmokamas yra 1,50 rublio.

2. "Stačiai arba per apskričio vyresnybę gavęs tokį pranešimą gubernatorius, netrukdamas duos apie tai žinią pravoslavijos vyskupijos vyresnybei, o paskui, mėnesiui nuo gauto pranešimo praėjus, tos tikybos vyskupijos vyresnybei jįjį nusiųs, prie kurios nori pareiti padavusysis pranešimą."

Tėmytina, kad tas laukimo mėnuo tam čia paskirtas, kad pravoslavojoji dvasiškią galėtų prikaltinti palikti pravoslavijoje josios išsižadanciosius.

3. "Jeigu šita bažnytinė vyresnybė sutinka priimti tą pravoslavojoją ir savo tikybą, tai turi pranešti apie tai vietiniam gubernatoriui, kurs savo keliu duos apie tai žinią pravoslavojojai dvasiškiškai vyresnybei."

Link bažnytinės organizacijos Lietuvoje prisieina kalbėti vien tik apie Katalikų Bažnyčią, nes Lietuva šalis daugiausiai katalikiška, pravoslaviai taip-pat sutvarkyta, kaip ir Rusijoje, o protestantų visai mažai čia tėra.

Bažnytinės organizacijos žvilgsniu Lietuva padalinta yra į tris labai didelius vyskupijas: Vilniaus, Zemaiečių ir Seinų. Vilniaus vyskupija apima Vilniaus ir Gardino gubernijas, Zemaiečių vyskupija apima Kauno ir Kuršo gubernijas, o Seinų vyskupija apima Suvalkų ir dali Lomžos gubernijų. Kiekviena Lietuvos vyskupija, kaip ir kitur, dalijasi į dekonijas (džiakonijas), o dekonijos į parapijas. Vilniaus vyskupija turi 14 dekonijų su 120 parapijų Vilniaus gubernijoje, ir 9 dekonijas su 111 parapijų Gardino gubernijoje, tai-gi visoko 23 dekonijos apimančios 311 parapijų.

Kunigų 1915 m. visoko buvo 535, taip kad sulig Vilniaus vyskupijos bažnytinės statistikos, kuri toje vyskupijoje priskaito 1,392,341 katalikų, ant kiekvieno kunigo išėina maž-daug po 2603 tikinčiuosius. Vienuolynų (klioštorių) vyriškiems vyskupija turi tikta vieną Gardine, o ir tas pats yra be vienuolių. Moteriškų vienuolynų yra 3: Vilniuje, Gardine ir Slonime su 19 seselių.

Zemaiečių vyskupija turi Kauno gubernijoje 17 dekonijų su 108 parapijomis, kuriose skaitoma 1,262,657 tikinčiųjų, kurių dvasiški reikalai aprūpinami 594 kunigų, o Kuršo gubernijoje 2 dekonijai, 18 parapijų, kuriose 43 kunigai ir 93,524 tikintieji. Visoko vyskupijoje 19 dekonijų, parapijinių bažnyčių 219, filijų 152, kunigų 637, tikinčiųjų 1,356,381. Ant kiekvieno kunigo išėina po 2,129 tikinčiuosius. Vienuolynų vyriškų vienas Kretingoje su 2 vienuoliais ir du moteriški Kaune ir Krakiuose (Kroki) su 35 seselėmis.

Seinų arba Augustavo vyskupija turi 7 dekonijas apimančias 93 parapijas su 446,367 tikinčiaisiais, Suvalkų gubernijoje, ir 4 dekonijos apimančios 56 parapijas su 249,056 tikinčiaisiais Lomžos gubernijoje. Vosoko vyskupijoje 11 dekonijų, 128 parapijinių bažnyčių, 21 filija, 91 vieša koplyčia, 352 kunigų, 695,414 katalikų, du moteriški vienuolynai Lomžoje ir Šėučine su 23 seselėmis. Ant vieno kunigo išpuola po 1,976 tikinčiuosius.

Iš viso trijose Lietuvos vyskupijose yra 44 dekonijos, 658 parapijinės bažnyčios, 173 filijinės bažnyčios, 91 vieša koplyčia, 1,524 kunigai, 3,444,136 katalikų, 2 vyriški vienuolynai su 2 vienuoliais ir 7 moteriški vienuolynai su 77 seselėmis. Ant kiekvieno kunigo išėina po 2,274 tikinčiuosius, ant kiekvienos parapijos po 5,237, o ant kiekvienos bažnyčios po 4,711.

(Toliaus bus)

KOVOJE REIKIA APKASŲ.

Kelmės Šmikiš, gyvendamas Amerikoje, inprato už vis labiau girtuokliauti. Syki, apie pusiauaktį, vos kojas pavilkdamas iškrypino .iš smulkės; bet ant nelaimės kaž kaip jam kojos susipynė, keveriokšt, ir parpuolė ant šalgytvio. Paliemonas patėmijęs kaž ką gultintį, pasiskubino su pagalba. Priėjęs, mato, kad žmogus guli kaž kokios nelaimės ištiktas ir klausia:

— Ka-gi tu čia veiki?

Šmikiš, nei krust —gal užmigo, ar apleipo. Policmonas rėkia garsiau — vis vien Šmikiš nei krust. Galop Policmonas nutvėrė jį už ausų, pasodino ir garsiai paklausė:

— Ka-gi tu čia veiki?

— Kovoju su degtine, — atsakė Šmikiš.— Taip? Gerai — sukojo policmonas, — bet, šioje gadynėje žmonės kovodami ir drutvietes (fortus) eina, kad neprietelius lengvai negalėtų priėti. Taigi, atsistok, o aš tave pristatysiu į drūt-vietę, kame geriausia galėsi nuo to neprieteliaus apsiginti.

Ir ponėitį Šmikių nuvežė, kaip kokį poną, į miesto dėdžių prieglaudą, o už apsaugojimą nuo neprieteliaus, ant rytojaus Šmikiš užsimokėjo apie keletą dolerių, padarymui naujų apkasų.

J. V. K. s.

Jei Dievas laikys, Dievas ir maitys.

Dievas davė dantis, duos ir duonos.

Važiutas su važiutu, pesčias su pesčiu.

Naujas maišas, sena skylė.

Visam svetui burnos neuždarysi. (kaip kalbos paleistos)

DIDZIAUSIA KRAUTUVĖ.

Knygų ir visokių religiškių daiktų.

Kas prisius 10c. krasos ženkleliais, gaus katalogą.

Turiu daugybę visokių maldaknygių lietuviškų ir lenkiškų.

P. MIKALASKAS,

248 W. Fourth Street, South Boston, Mass.

L I E T U V I Š K I PHOTOGRAPHAI.

Valeika, Laurinaitis & Co.

Atliekam artistikiškai darbus ir už pigia prekę. Taip-gi padarome didelius paveikslus.

Mūsų adresas:

250 W. 4-th St., S. Boston, Mass. (Arti C St.)

LIEUVIAI PAVESKITE DARBUS SAVIEMS.

Geriausias Lietuvis siuvėjas. Siuvu vyriškius ir moteriškius drabužius, sulig naujausios mados.

Taisau, prosimu, valau ir dažau senus. Taip-gi kunigams siuvu SUTTON'S ir esu gerai įsipraktikavęs tame darbe, kaip Lietuvoje, taip ir čia Amerikoje.

Darbą atlieku greitai ir pigiai. Jeigu kas reikalauja, darbą pasiūmu ir pristatau tiesiog į namus.

Tel. Charter 2354-4

A. K. MAZALAS

04 JEFFERSON STR. HARTFORD, CONN.

DARBININKAS

Eina iš So. Bostono utarninkais, ketvergais ir subatomis
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų Sv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga.

Prenumeratos kaina:
Metams tris kartus savaitėje \$3.00
Pusmečiui " " " \$1.50
Utarninko ir ketvergo atskiri numeriai po 2c.
Subatini numeriai po 3c.

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

"DARBININKAS"

(The Worker)

The Lithuanian tri-weekly paper.

Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by
Laiškus, korespondencijas pinigų siųskite adresu:
St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application

Address all communications to

DARBININKAS

242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Del patogumo ir parankumo visokius čekius
ir money orderus prašome išrašinėti ant "Darbininko"
vardo kokiam nebūk reikalui tie pinigai būtų
skiriama ar tai būtų prenumerata, ar knygų
užsakymai, ar mokestis į L. D. S.

Išnaudokime progą. Tarnavimas svetimiams

Prasidėjo seimų sezonas. Tuo laikotarpiu todėl pakilo indomavimas organizacijomis. Tai tinkama progą agitacijai už didžiąsias centralines organizacijas.

Kiekvienas demokratijos prietelis privalo būti kartu uoliu organizacijų rėmėju ir stiprintoju. Jei demokratizmas yra tai žmonių valdymosi, pačių žmonių apsirūpinimas savais reikalais, tai kur žmonės gali daugiau parodyti savo gabumą, kur žmonės gali labiau auklėtis demokratizme, kaip organizacijose. Organizacijų tvarka ir stovis yra geriausias tautos kultūringumo ženklas. Jei kurioj tautoj organizacijos neišsiplatinę, žemai stovi jau esančios, tai aišku, jog ta tauta žemai stovi, netinka prie savivaldos, neužsielpono autonomijos. Ar lietuvių tauta pribrendo prie autonomijos, ar užsielpono autonomiškam surėdymui? Tą klausimą galima būtų gvildinti atsižvelgiant į mūsų organizacijas. Savo politiška subrendimą ir ekonomišką išsiplėtojimą tauta parodo savo organizacijomis.

Darbininkų mokėjimas organizuoti, mokėjimas veikti sujungtomis spėkomis yra geriausias ginklas su kapitalizmu.

Kaip kapitalizmas užgrobe pramonę ir vaizbą, tai darbininkai emė tvirti kooperacijas, kad tuomi priešveikt kapitalizmui. Šale apraudo kompanijų išdygo organizacijos aprausti sveikatą ir gyvastį.

Atskiriems pramonininkams bei vaizbunams ir apraudo kompanijoms rūpi savas pelnas, gi kooperacijoms ir apraudo dr-joms bei susivenijimams rūpi narių gerovė bei globojimas.

Kelias į demokratizmą, į surėdymą, kur patys žmonės valdysis, aprūpinės visus viešus politiškus ir ekonomiškus reikalus yra tai per kooperacijas ir organizacijas.

Per kooperacijas ir organizacijas pasiliuososime iš ekonomiškų vergijos, iš kapitališko surėdymo.

Tai turime suprasti, išvystyti, kur mūsų išganymas, ir kokiais keliais prie jo prieisime.

Šiuomi priename prie išvados, jog organizacijos yra begalinės svarbos dalykas. O kaip daug dar yra neorganizuotų lietuvių.

Tatai seimų sezoną sunaudojime organizavimui lietuvių.

Kiekviena tauta turi savo ydas, bet viena pikčiausiųjų lietuvių tautos ydų bene bus tai palinkimas tarnauti svetimiams. Nuo senai įsigavo tas palinkimas į lietuvių būdą. Per ilgus laikus lietuvių buvo iš dvasiško ir ekonomiškio atžvilgio lenkų vergais. Paskui pastojo iš medžiagiškio atžvilgio žydų bernais. Per daug lietuvių nusiziūrėjo į kitus, per daug nėrėsi iš savo kailio, per mažai atsižvelgė į save, per mažai auklėjo savo gerąsias puses.

Vergiškumo dvasia giliai pasiekė lietuvių būdą, giliai įleido šaknis. Tiek ir tiek rasime pas dabartinius lietuvius vergiškumo dvasios. Seniau lietuvių lenkberniavo, žydberniavo; ne nuo vakar jau Amerikos lietuvių surado kitkam bernauti. Teisybė, daugelis lietuvių ir čia dar nesiliovė lenkberniavę bei žydberniavę, bet kur kas didesnė lietuvių didžiama rado sau nelabą despotą, kuriam ir pasidavė vergijon. Tas despotas yra bei cecilizmas bei laisvamanybė. Kaip seniau lietuvių užsikrėdavo lenkystės liga ir žudavo lietuviystę, taip lygiai dabar daugelis lietuvių užsikrėčia cecilizmu ir laisvamanybe ir žusta lietuvių tautai. Dabartinis lietuvių palinkimas prie cecilizmo ir laisvamanybės ne daug mažesnis už senobinį lietuvių palinkimą prie lenkystės ir todėl pragaištis lietuvių tautai taip-gi nedaug tėra mažesnė už palinkimą prie lenkystės.

Prieš lenkystę turėjo galių gale kilti reakcija, turėjo prasidėti tautiškas lietuvių atbudimas. Taip panašiai dabar matome aiškų lietuviškio katalikiškio visumonės atsigavimą. Reikėjo didelio spėkų intempimo atsikratyti nuo lenkystės. Matosi, jog nemažiau reikės spėkų išeikvoti kad atsikratyti nuo cecilizmo ir laisvamanybės dvasios.

Tai-gi lietuvių tauta tarp savinei kovai, kovai su netikusiais gaivalais išeikvoja danduosime nei Tamstai. Jei neteislingai buvo kas pranešta, tai reikėjo parašyti atitaismą.

Darbas darbu nelygu, meile meile nelygu. Svetimi dūmai akis graužia. Geros akys dūmų nebijo.

Juodoj žemėj balta duona auga. Ar gal aklas aklam kelią rodyti?

kultūros plėtojimas labiausia mums būt apėjes, tai lietuvių tauta gal būt galėjęs lygintis su Belgija, Norvegija, Danija, jei jau ne politiškū žvilgsniu, tai bent medžiaginiu ir kulturiniu. viuose.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ

Gerbiamoji "Darbininko" redakcija į Lietuvių Darbininkų Sąjungą. Aš gavau "Darbininko" porą numerių paskaityti; ir trumpai susipažinti su jo turiniu, tai labai mane užinteresavo apie Lietuvos gelbėjimą, ir jos Tautos Fondą, bet iš to poros numerių aš nei jokios aiškios išvados negalėjau gauti, kaip ir kas bus šelpiama, ir kam tos aukos bus siunčiamos ir kaip bus dalinamos. Nukentėjusių šelpimas geras daiktas, bet juk karė ne amžinai bus, juk buvo diena kada prasidėjo, išauš diena ir pabaigos. O mes turim būt pilnai prisirengę jos sulaukti; juk mūsų tautiečiai dauguma išbėgė iš savo gimtinės ir išsiklaide po plačią Rusiją ar grįš visi atgal. O liķe Lietuvoj, ar atrasim visus? O kiek karės laukuose žus, tai tik Dievas žinos. Tai žmonės, o turtas kur? Juk degėsių ir griuvėsių pilna visur, o lygūs Lietuvos laukai bus išrausti duobių duobėms, o kas jus atstitys ir užlygins, o kas kitas jei ne mes patys. Tai darbo daug, o spėkų maž. Bet jei visi kibsimė į darbą, tai Lietuvą išgelbėsime. Mes lietuviav savo fizišką spėką sunaudokime del brangios tėvynės, o jūs amerikiečiai savo skatikalais ir patarimais padėkit. Aš kaip buvęs darbininkas (šaltkalvis), o dabar karės auka invalidas, nes savo amato nebegaliu užsiimti, nes kairioji ranka sužeista, bet žemė dirbti tai galiu, tik gaila, kad jos neturiu, o turėti norėčiau, bet kaip įgyti be-turim, juk po karės Lietuvos žemės bus užtektinai, bet pirkėjų iš lietuvių bus mažai, nes pinigų didi stoka bus, tai čion vėl grėsia pavojus nuo svetimtacių supirkimo lietuvių žemės. Kaip tą visą išvengti. Tai jūs amerikiečiai turit būt šiam dalyke ne šykštis, bet duosnūs. Tai jūsu priedermė, tai bočių žemė šaukia jus į pagelbą, nes jinai žusta didžiū andrū sukuryje, bet andra praeis ir šviesa ateis, ir Jaunoji Lietuva stosis po Augščiausio globa. Mes Lietuvos beturčiai meldžiam jūsu pagelbos kaip galit, taip padėkit. Aš pats esmu nuo karės visai paleistas, kaip visai neberekalingas daiktas nes nebegaliu kardo pakelti prie teutonius. Dabar darbo dar negaliu dirbti, tai ir esmu įkritęs į didžiūsi vargą, ką gau nu nuo skarbo, su tuo negalima ištekti prie šių laikų brangenybės.

Jonas Palilonis.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

D. Kerbeliui. Amsterdam, N. Y. Apie tai, kaip galima siųsti pinigų užimta Lietuvai tikrū iš ištikimų šaltinių žiniū neturime. Teisybė liko Vilniuje Lietuvių Dr-jos skyrius, kuriam pirmininkauja P. Smetona ir jo vardu būtų geriausia siųsti. Bet mes patartumėm palaukti iki tol, kol gausime žinias iš amerikiečių delegatų, kurie dabar turbt jau yra Lietuvoje.

J. Rakičiui, Shamokin, Pa. — Korespondentų tikrų pavardžių niekam neišduodam. Neišduosime nei Tamstai. Jei neteislingai buvo kas pranešta, tai reikėjo parašyti atitaismą.

Darbas darbu nelygu, meile meile nelygu.

Svetimi dūmai akis graužia. Geros akys dūmų nebijo.

Juodoj žemėj balta duona auga.

Ar gal aklas aklam kelią rodyti?

Kas girdėti Lietuvių kolonijose.

CAMBRIDGE, MASS.

Viešnia iš Voronežo.

Birželio 1 dieną į šį miestą atvažiavo moteris pas savo vyrą iš Voronežo, (Rusijos) — poni Vladislava Kavolienė; minėta moteris daug pripasakojo, kaip jie kentėjo ir kaip kenčia nuo karės kiti mūsų broliai ir seselės Lietuvoj. Poni Kavolienė sakė, kad ji pabėgo iš Lietuvos 9 dieną balandžio 1915 metuose iš Kauno rėdybos, Eržvilko parapijos, Paskenų sodžiaus. Pasakojo, kad mačiusi, kaip bėgo Rusijos kareiviai užplustant vokiečiams, ir Rusijos kareiviai bėgdami nuo vokiečių viską naikinę kas tik jiems buvo ant kelio.

Toliaus pasakojo, kad daugiausia nukentėjo tie sodžiai, kurie buvo nepertoli nuo vokiečių, ir kur buvo kariuomenės susirėmimai, tai tie visiškai yra sunaikinti, bet tie sodžiai, kur buvo toliau nuo vokiečių, tai beveik visi liķe yra čelybėje, tik daug yra išbėgioję gyventojai.

Poni Kavolienė atbėgusi į Vilnių, ir ten pragyvenusi keturis mėnesius; ten gyvendama mačiusi labai daug pabėgėlių atbėgant iš Lietuvos. Pabėgėlius aprūpinėjo "Šelpimo Draugija": davė butus ir valgi, bet valgis buvo labai silpnas, kadangi jo buvo labai mažai, bet kad ir valgyti buvo mažai, tai dar vis Vilniū buvo pusė bėdos tarpe savo žmonių.

Kada pradėjo vokiečiai bombarduoti Vilnių, tuomet žmonės pradėjo bėgti galvatrukčiais iš Vilniaus gilyn į Rusiją, o poni Kavolienė pateko į tokį abazą, kuris pabėgo į Voronežą. Voronežj jį pragyvenusi devynis mėnesius; ten tuos vargšus pabėgėlius aprūpinęja taigi "Šelpimo Draugija". Lietuvių ten randasi kaip, ji sakė, apie 5.000 pabėgėlių, tame skaičiuje randasi daug moksleivių. Moksleivius aprūpinęja kun. K. Alšauskas, o šiaip žmones aprūpinęja adv. Tumenas ir mokytojas Paderis. Žmonių gyvenimas esąs labai baisus, badas ir vargas didžiausias. Žmonės gyvena skleposose susikimšę, kaip silkės bačkoj, guli ant žemės ant šiaudų, o šiaudai esą visiška supuvę — drėgni, pasmirde, nelyginant, kaip tvartų mėšlas. Dienos šviesa visiška neineina, o jei kiek inėina, tai visai per mažą plyškū. Nuo sienų vanduo teka, oras labai tvankus, žmonės murzini, apšepę, gulto attraukti, ligonių randasi daugybė, ypač iš mažų vaikučių. Žmonės skundžiasi ant komiteto, kad su jais labai žiauriai elgiasi, ant ligonių visai neatkreipia atidos; maistą gauti labai prastą, ir tuo paties labai mažai, vien tik už 20 kapėikų į dieną, o maistas yra neišpasakytai brangus. Vietiniai gyventojai ir pabėgėlius labai žiauriai atsižvelgia, nuolat jiems išmėtinėja, sakydami: "ko jūs čia atsisaldėt, per jus taip viskas pabrango, ir mums patiems sunku gyventi."

Poni Kavolienė toliaus pasakojo, kad žmonės nuolat kalba tarpu savęs, kad "Amerikiečiai lietuviav renka tarpe savęs aukos del nukentėjusių nuo karės, ir gal būt diena už dienos mes tų aukų susilauksime."

K. A. Galinauskas, 719 Main St. Cambridge, Mass

P. S. Minėta moteris atvažiavo iš Rusijos su užrubežiniu pasportu per Švediją.

NORWOOD, MASS.

Vyčių susirinkimas.

Nedėlioje birželio 4 d. L. V. 27 kuopos atsibuvo mėnesinis susirinkimas pobažnytinėj svetainėj. Šiame susirinkime daug dalykų buvo svarstoma. Tik gaila, kad mažai narių te-

atsilankė. Žinoma, gal tame priežastis buvo ta, kad vasaros laiku rodos smagu po parkus pasivaikštinėti. Bet man rodos, kad ant mėnesio sykį, tai galima apleisti ir parkus ir strytus ir kiekvienas galėtų ateiti ant susirinkimo porą valandų pasėdėti ir po tam dar yra laiko pavaikščioti. Jei kuris narys turi didelį reikalą nuvažiuoti ar kur taip nueiti, tai jis gali važiuoti, o kuris narys bereikalo kur vaikščioja ar namie sėdi, tai žinokite, broliai, kad tas draugas vytiš budamas neatjaučia Vyčių organizacijos. Čia aš turim priminti kelis žodžius apie mūsų vyčius. Žinoma, yra mūsų kuopoj narių labai gabių veikėjų, bet nedaug mūsų kuopoj randasi kalbėtojų iš jaunų vaikinių. Taip gi randasi dainininkų, deklamatorių, artistų ir tt., bet yra ir tokių, kurie nieko neveikia ir ant susirinkimų neateina, tik tai vardą žinoma turi, kad vytiš. Taigi gerbiamieji vyčiai ir vytiš ant kito susirinkimo visi atsilankykite koskaitlingiausia ir savo draugus atsiveskit.

"Vytiš" savaitraščių.

Toliaus buvo kalbama apie Lietuvos Vyčių Kongresą kuris atsibus liepos mėnesj 1916 m. ir visas kuopas delegatus prašo išrinkti ir nusijsti ant Kongreso, bet mums toli yra nuvažiuoti ir kelias kaštuoja brangiai, tai mes neišrinkom delegato — nutarėm laišką parašyti ir naujų inėimū neturime. Kas link kuopos stovio, viskas gerai eina, narių yra kuopoj 72, mes girdėjome, kad "Vytiš" pradės eiti savaitinis, tai labai mes pageidaujame ir visi mūsų nariai tam pritaria ir jeigu norės tikrai leisti savaitinį laikraštį, tai mūsų nariai nekurie ir pasižadėjo paskolinti pinigų. Pasižadėjo šie: J. Červokas, kuopos pirm., Jonas Kašėta po \$10, ir daugiau akvatinkū atsirastų jeigu tikrai pradėtū tą darbą varyti. Toliaus dar daug dalykų buvo svarstoma, nutarta parengti pasilinksminimus, koncertus, teatrus, vienas naujas narys prisirašė. Čia turim priminti, kad prie šios kuopos susitvėrė baseballininkų skyrius ir dabar gerai lavinasi ir jau lošė su keliais miestukais, su Cambridge ir Brocktonu. Cambridge apgalėjo, o Brocktoną negalėjo įveikti. Per daug Brocktonas yra stiprus. Dabar sekantis lošimas vėl atsibus Brocktone. Norwoodiečiai turės važiuoti birželio 17 d. ir lošime Norwoodiečiai su Brocktonu žada Norwoodiečiai jau laimėti, nes dabar Norwoodiečiai labai tankiai praktikus laiko. Linkėtina jiems laimėti.

P. Kučinskas.

BALTIMORE, MD.

Nesitiktėtai graži išklmė 4 d. birželio įvyko mūsų bažnytelėje, nes jo malonybė Kardinalas J. Gibbons atsituė už vikara jauną kunigėlį, kuris tarpo išvestas į kunigus 25 d. gegužio. Prmicijas laikė 28 d. So. Baltimore, Curtis Bay; Md. O pas mus laikė antras primicijas, kaip užimdamas savo vietą mūsų parapijoj, išklmė jė dalyvavo kareiviškios dr-jos, šv. Kazimiero ir šv. Jurgio ir merginų dr-stė Nekalto Prasi-dėjimo šv. Marijos, baltuose rubuose ir mažos mergaitės su gėlių ryšulikuais rankelėse atlydėjo kunigą iš bažnytinės salės į bažnyčią ant iškilmingos sumos, kur jau laukė prisikimšę daugybės žmonių, taipgi pribuvo jauno kunigo tėvas, motina, broliai ir sesers ir gi-minės iš So. Baltimore, Curtis Bay, Md. Su džiaugsmu pasitikome ir priėmėme kun. Kazimierą Lesinską, kaip savo malonų ganytoją ir tikimės, kad jis auklės mūsų širdyje meilė Dievo, gavins nustelbtą mūsų dvasiū nuo visokių bedieviškū andrū, kurių iki valiai patirėme. Džiaugėsi ir

mūsų klebonas kun. J. Lietuvninkas, kad gavo pagelbininką, nes šiais laikais buvo sunkiai susirgęs ir nusilpnėjęs ant sveikatos, besidarbuodamas šios parapijos naudai virš 25 metų. Neteko mums pirmiau niekad susipažint su kun. Kaz. Lesinsku. Dabar pirmą kartą pažinome atlaikant iškilmingas mišias.

J. P. K.

NEWARK, N. J.

Iš Vyčių veikimo.

Birželio 5 d. š. m. L. Vyčių 29-ta kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Susirinkime išrinkta 8 delegatai į Newark atsibusiantį Vyčių apskričio suvažiavimą.

Išrinkti atstovai į L. Vyčių 4-tą Kongresą. Atstovai: Vincas Vaškevičius, J. Brazauskas ir p-lė B. Vaškevičiūtė.

Atsilankius susirinkime komitetui nuo Harrison ir Kearney N. J. rengiamo "Tag Day" spalio 6 d. ir užkvietus Vyčius, kad pagelbėtų jiems rinkti aukas, 29-tos kuopos Vyčiai Harrison'o komitetui galutinio atsakimo nedavė delto, kad neaišku kas tą "Tag Day" rengia. Newarko Vyčiai pilnai sutinka eiti rinkti aukas visi, jei tas komitetas apsiimtų surinktus pinigus siųsti per Tautos Fondą ar nors "tautiečių" fondą.

Tą padaryti atsakius, Vyčiai nutarė duoti atsakymą kiek vėliau. Taipgi nutarta utarninko vakare ty. birželio 13 d. turėti ekstra susirinkimą, ant kurio bus svarstoma nauji inėimai 4 L. Vyčių Kongresui ir kiti reikalai. Naujų narių ant šio susirinkimo prisirašė keli ir keleta kandidatų persatatyta, kurie bus priimti sekančiame susirinkime.

V. is.

BINGHAMTON, N. Y.

Kun. Vanagas iš Utica N. Y. jau nuo sausio mėn. 1916 m. atvažiudavo su pamaldomis kas antra savaitė į Binghamton del lietuvių. Viršinėtas kunigas matydamas baisią betvarkę parapijos reikaluose, 4 birž. ragino parapijonus sutikti užvesti katalikišką formą rėdime parapijos. Dabartiniai parapijos komitetai su savo "frentais" išvadina kunigą "Rusijos Caru, Judošiu, vargiu" ir sukėlė dalį parapijonų prieš kunigą. Kaž kodėl kunigas atbojo tokių išvadinių ir išvažiavo. Jei visi atboto mums atskalonų niekinimų, tai visi turėtumėm rankas nuleisti. Laimė, kad randas stiprios dvasios žmonių.

Katalikas.

E. CAMBRIDGE, MASS.

Susirinkimas L. D. S. 8 kp. atsibus nedėlioj, 11 d. birželio. Meldžiam visų narių atsilankyti apie 4 val. po pietų mišparų į lietuvišką bažnytinę svetainę.

Kuopos rašt.

MINERSVILLE, PA.

Švento Franciškaus parapijoj atsibuvo 40 valandų pamaldos — birželio 4-5-6 dd. 1916 m. Pamaldos su iškilme prasidėjo 7 val. ryte birželio 4 d. su išstatymu šv. Sakramento. Per išstias tris dienas pamaldų žmonių atsilankė bažnyčioj nemažas skaitlius. Minersvillės katalikai laike pamaldų turėjo progą išgirsti ir pasinaudoti iš įspūdingų pamokinimų, kurie sudrūtino žmonių tikėjimą. Prie išpažinties priėjo virš 900 žmonių. Utarninke kaip užbaiga pamaldų, apvaikščiota ko iškilmingiausiai. Vakare ant Mišparų didelė minia žmonių pripildė bažnyčią. Gerb. kun. Sutkaitis iš Pittsburgh, Pa. atlaikė mišparus, kun. K. Strimaitis iš Hazleton, Pa. pasakė įspūdingą pamokslą. Po pamaldų prasidėjo procesija, surengta iš 50 mažų mergaičių — aštuoniolika didesnių mergaičių Panelės šv. Nekaltai Pradėtos dr-jos. Jos nešė vėliavą su paveikslu Motinos

Dievo. Toliaus ejo šv. Kazimiero kareivių dr-ja. Procesija labai gražiai atrodė. Per atlaudus dalyvavo nemažai kunigų. Buvo sekantieji.

- Kun. J. Sutkaitis, Pittsburgh, Pa.
- " V. Dargis, Wilkes-Barre, Pa.
- " J. Šupšinskas, Wilkes-Barre, Pa.
- " J. Augustaitis, Girardville, Pa.
- " J. Valaitis, Mahanoy City, Pa.
- " Česna, Tamaqua, Pa.
- " P. Gudaitis, Mahanoy City, Pa.
- " M. Durickas, St. Clair, Pa.
- " Matulaitis, New Phila., Pa.
- " Gaudzik, Minersville, Pa.

Iš viso dalyvavo penkiolika kunigų. Bet kitų vardų nesužinojau.

Per pamaldas žmonės užsi-laikė rimtai. Mergaitė.

BENTLEYVILLE, PA.

Blandžio 30 d. S. L. R. K. A. 92 kuopa parengė baliū ant naudos kuopos S. D. K. Vytauto svetainėje. Balius atsibuvo be svaiginamų gėrimų su 3 išlaimėjimais. 1) auksinis laikrodėlis, moteriškas, 2-ras laikraštis "Zvirblis," ir 3-čias merg. šukos. Žmonių buvo mažai. Tai ir pasekmės nekokios. Priežastis tame, kad lenkai tą pačią dieną laikė baliū su svaiginamais gėrimais. Tai ir rudžiaus mylėtojai lietuviav ejo daugumas ant lenkų balius. Dar jiems dolerius sav sudėjo ant jų naudos. Sarmata lietuviams kitataučiams tarnauti ir ponelius šelpti. Y-patingai gėda Susivenijimo nariams. Namuose bei kluubuose sėdėti per kiauřą dienele prie alaus stiklo. Iš 40 draugų telankės apie narių baliuje. Stoka vienybė, o kas tą viską gimdo. Tai vis tie katalikai vadinami, o laisvamanių pasekėjai.

Prie mūs atsitiko nelaimė, 1 mojaus 11:30 naktj ejo girtas kokis tai lietuvis N. N. vedęs slavokę. Einant jam geležinkelio pagavo jį trūkis ir į šmotelius suplėšė kuną jo. Bet nabagas niekur neprigulėjo. Nei į dr-jas, nei prie bažnyčios, tai palaidojo miestas protestoniškose kapinėse. Dabai kasyklöse prie mūsų eina gerai. Uždarbiai neblogi.

Bentleyvillės Darbininkas.

Protokolas.

LIET. VYČIŲ NAUJOSIOS ANGLIJOS APSKRIČIO SUSIVAŽIAVIMO

Gegužio 21 d. 1916 m. WORCESTER, MASS.

Trečias L. Vyčių N. A. Apskričio suvažiavimas įvyko gegužio 21, 1916, parapijinėje svetainėje, Worcester, Mass.

Suvažiavimą atidarė malda vietinės kuopos dvasiškis vadovas, kun. J. J. Jakaitis.

Po maldos pirmininkas Jonas A. Vaitekūnas pasakė trumpą prakalbą apie pereinų metų veikimą. Jo kalba buvo priimta delnų plojimu.

Mandatus priimti buvo ingaliota Apskričio valdyba.

Sekantieji delegatai pribuvo su mandatais:

- Iš I kuopos, Brockton, Mass. Jonas Zebrys, Petras Juškaitis, Petras Kubilius.
- Iš X kuopos, Athol, Mass. Barbora Morkevičiūtė, Jonas Gailūnas.
- Iš XVII kp., So. Boston, Mass. Jonas E. Karosas, Magdale-na Bakuniūtė, Antanas Navikas, Antanas Stankevičia ir Antanas Buslevičia.
- Iš XVIII kp., Cambridge, Mass. Felikas Rudokas ir Vincencas Degutis.
- Iš XXVI kp., Worcester, Mass. Jonas Čižauskas, Antanas Čiginskas, Pranas Jakaitis, Pranas Zataveckas, Matilda Šukiūtė, Juzė Steponkaitė, J. Kvietkauskaitė.
- Iš 30 kp., Westfield, Mass.

Pranas Poškus.

Be to dar suvažiavime dalyvavo pirmininkas Jonas A. Vaitekunas, pirmininko pabelbininkė Elenora D. Saltėnaitė, ir raštininkas J. Ramanauskas.

Vienbalsiai nutarta kad buvusiųjų Apskričio valdyba vėstų ir apskričio suvažiavimą.

Protokolas pereito suvažiavimo perskaitytas. Įvykusi klaida: Worcesterio delegatas protokole užrašytas A. Bacevičius turėtų būti A. Buividas, pataisyta ir protokolas su pataisymu priimtas. Seka skaitymas laišku. Laiškas iš II kuopos Lewiston, Me. ir iš LIII Kuopos, Brighton, Mass. priimta delnų plojimu.

A. Buvydas likosi paskirtas maršalka.

Tada kalbama apie nutartą pereito suvažiavimo maršrutą po tas kolonijas, kur dar Vyčių kuopų nėra. Paaikšėjo, kad tam įvykdyti reikėtų daug pinigų ir energijos ir dėl stokos laiko ir finansų tas sumanymas nebuvo įvykdytas. Nutarta, kad kiekvienas narys kuopų valdybos, o ypač apskričio valdyba prisidėtų prie steigimo naujų kuopų ir stiprinimo esančiųjų.

Nutarta, kad kuopos rengdamos teatrus arba pramogas tuojaus praneštų apskričio raštininkui, kad tokiu būdu įvyktų didesnė vienybė kuopų tarpe. Tada kuopos norėdamos paskirti artistus iš kitos kuopos, galės pilnas informacijas gauti pas apskričio raštininką.

J. Venslauskas išdavė raportą iš savo veikimo muzikos dirvoje. Pasirodo, kad yra didelis vargas lietuviams užinteresuoti muzika. Del lengvesnio išrišimo šio klausimo, apskrities išreiškė pageidavimą, kad visi nariai remtų dabar leidžiamą lietuvių žurnalą "Muziką."

Nutarta paraginti literatišką Komisiją daugiau pasidarbauti nurodyme tinkamų veikalų ir knygų.

Nutarta remti So. Bostono XVII kuopą surengime išdirbinių parodos.

Vienbalsiai nutarta, kad yra reikalingas "Vyčių" padidinti, patobulinti ir įvesti jame geresnę tvarką. Taipgi suvažiavimas išreiškė pageidavimą, kad "Vytiš" mandagiai pasielgtų su nariais.

Iškilo klausimas apie N. A. Lietuvos Vyčių Baseballininkų Sąjungą. Išreikštas pageidavimas, kad Sąjungos įstatai būtų paskelbti per laikraščius. Nekurios kuopos pritarė baseballininkams, o kitos gi gudžiai, kad baseballininkai mažai tenori prisidėti prie kuopos veikimo. Jonas J. Ramanauskas, Sąjungos pirmininkas, paaiškino dalykų stovį ir pridėjo prižiūrėti, kad baseballininkai elgtųsi pagal kuopos nutarimus.

Nutarta, kad sekantis apskričio suvažiavimas atsibūtų So. Bostone.

Worcesterio kuopos delegatai inėša sumanymą, kad Vyčiai pakeltų klausimą apie Lietuvos vėliavą. Tas sumanymas vienbalsiai priimtas. Jonas E. Karosas išrinktas šį klausimą pakelti seimose kitų organizacijų.

Suvažiavimas išreiškė pageidavimą, kad būtų duotas patarimas organui, kad kuopų ir apskričių dalykai būtų patalpinti kuogreičiausiai ir vienoje vietoje. Delegatai neuzganėdinti, kad šio apskričio pereito suvažiavimo protokolas tęsėsi per penkis numerius.

Nutarta išreikšti pageidavimą, kad "Vyčio" redakcija ir administracija priklausytų nuo centro valdybos, o ne nuo kongreso.

Kadangi dabar yra reikalinga prisijusti visas narių duokles į centrą ir kadangi finansinis stovis kuopų iš jos priežasties yra menkas, tai nutarta išreikšti pageidavimą seimui, kad būtų nutarta palikti nors dalelę narių mokesčių kuopos iše.

Nutarta išreikšti pageidavimą, kad Seimas pataisytų ir sutvarkytų Atletų Skyriaus konstituciją, ypač tą punktą,

kuriame nurodyta apie baseballininkų uniformas. Visų baseballininkų ratelių uniformos negali būti vienodos.

Nutarta, kad ant visų Vyčių pramogų reporteriai lietuviškų katalikiškų laikraščių būtų leidžiami dykai.

Išreikštas pageidavimas, kad būtų Vyčių tarpe įsteigtas gimnastų skyrius. Taipgi tarta, kad yra reikalingas gimnastikos vadovėlis lietuvių kalboje.

Buvo tarta apie amatininkų bendrą susinėjimą. Nutarta partari Seimui apsvarstyti šį klausimą.

Inešimas išleisti knygelę pamėnėjimui a. a. Laurinaitės, atmestas.

Išreikštas pageidavimas, kad Tautos Fondas išleistų lietuvių kalbos vadovėlių ir kad šis vadovėlis rastųsi kiekvieno lietuvių namuose, ir po karės tie vadovėliai būtų paskleisti po Lietuvos kaimus ir miestus už dyką. Tokiu būdu apsaugos lietuvius nuo ištautėjimo.

Nutarta remti ir platinti lietuvišką - katalikišką spaudą prie kiekvienos progos. Inešimas Seimui. Nutarta, kad moksleivius tik kuopa paliuosuotų nuo mokesnių, o ne centras.

Išreikštas pageidavimas, kad sekantis Lietuvos Vyčių Seimas atsibūtų Worcesteryje Tautiškos dienos N. A. Apskričio kuopų rengiamos pelnas eitų tautos labui.

Nutarta siųsti du delegatus iš N. A. Apskričio į Conn. valstijos Apskričio suvažiavimą, kuris įvyks Bridgeporte, gegužio 28, 1916. Delegatai išrinkti Jonas Vaitekunas ir Jonas E. Karosas.

Nutarta, kad kiekvienas L. Vyčių narys stengtųsi praplauti lietuvių ir Lietuvos vardą šios šalies svetimtaučių spaudoje. Pageidaujama, kad nariai platintų "A. Plea for the Lithuanians."

Nutarta, kad visos kuopos pasistengtų siųsti delegatus į Seimą. Kurios kuopos vienos siųsti delegatų negalės, kad susidėjusios pasiųstų.

Nutarta, kad būtų pareikalautas raportas iš tų apskričio valdybos narių, kurie negali pribūti į susivažiavimus.

Nutarta šelpti moksleivius pagal išgalės ir remti "Motinėles" draugiją.

Pirmininkas padavė sumanymą, kad tarpe delegatų būtų padaryta kolekta "Motinėles" naudai. Išviso surinkta \$3.50 ir pasiūsta "Motinėles" iždan.

Toliaus sekė valdybos rinkimas. Kadangi Jonas A. Vaitekunas atsisakė toliaus pasilikti pirmininku, tai Pranas Zataveckas vienbalsiai likosi išrinktas pirmininku. P-lė Elenora D. Saltėnaitė vienbalsiai išrinkta pirmininko pabelbininke. Jonas J. Ramanauskas pasiūlo raštininku, Antanas Čiginskas vienbalsiai išrinktas kasierium ir Jonas Zebrys ir Petras Juškaitis kasos globėjais.

Pirmininkas Jonas A. Vaitekunas uždarė susirinkimą su malda. Rašt. Jonas J. Ramanauskas.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos Centro rašt. p. Jonas J. Ramanauskas lanko dabar Naujosios Anglijos lietuvius. Laiškus prakalbas, aiškys darbininkų reikalus, stiegs L. D. S. kuopas, išrodinės L. D. S. reikalingumą, rinks "Darbininkui" skaitytojus.

Birželio 10 d. laikys prakalbas Šv. Roko dr. fjos svetainėje Rumford, Me. 7:30 val. vakare.

Birželio 18 d. laikys prakalbas Šv. Baltramiejaus dr-jos salėj 2 val. po pietų Lewiston, Me.

HARTFORD, CONN.

Šv. Elzbietos Dr-jos narėms. Birželio 11 d. 1916 m. Šv. Elzbietos dr-ja laikys mėnesinį susirinkimą. Tai yra nedėlioį tuojaus po mišparų bažnytinėj svetainėj. Visos narės

būtinai privalo atsilankyti ant šio susirinkimo.

Raštininkė.

Kareivis Jonas Jašinskas ir sesuo Ona Jašinskaitė ieško savo brolio Petro iš Kauno gub., Panevežio pav., Biržų val., Kilnių kaimo. Atsiųskti šiuo adresu:

St. Sasovo, Tamb. gub. Mosk. — Kazan. žel. doroga, Bolničnaja ul., dom Moisiejevoj, Jonui J. Kregždis, del Onos Jašinskaitės.

LEIDINIS NO. 3.

"Darbininkas" jau išleido trečią savo leidinį, knygelę vardu "Iš Po Darbininko Plunksnos."

Tai gražių-gražiausių vaizdelių rinkinis. Visi, nuo pirmo iki paskutinio, yra iš darbininkų gyvenimo. Tuose vaizdinguose, dailiuose, jausminguose vaizdeliuose atsispindi darbininkų gyvenimas.

Kiekvienas su pasigėrėjimu juos skaitys po kelis kartus.

Autorius tų vaizdelių yra "Darbininko" skaitytojams gerai pažįstamas F. V.

Vaizdeliai perspaudzinti iš "Darbininko." Kaina 5c. Pustl. 32.

"DARBININKO" AGENTAMS IR PLATINTOJAMS.

Dabar geriausia proga; pasirodyti uoliais platintojais katalikiškos spaudos.

Utarninko ir ketvergo "Darbininko" No. parsiduoda po 2 centu, subatos 3c. Gabus ir apskrus veikėjas gali gana daug išplatinti, jeigu pats negali pardavinėti suorganizuok vaikų burelį, jie geriausiai išplatins.

Taipgi neužmirškite parsitraukti iš "Darbininko" knygyne visokių knygelių, labai pigiai galite gauti.

"Darbininkas" priima visokių spaudos darbus, plakatus, tikietus, konstitucijas ir tt. ir atlieka darbą geriausiai ir pigiausiai.

Remkite kuo galite, nes žinote kad "Darbininkas" vienintelis darbininkų užtarytojas.

Visokiais reikalais kreipkitė:

"Darbininkas," 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATMINK.

Kiekvienas rakandas pirkas mūsų kratuvėį ženklina taupumą jums visiems IR

Už kiekvieno daikto rasi mūsų gerą vardą, įgytą per 38 metus teisingo pirklavimo.

Aisbaksis lygiai toks, kaip paveikslas parodo Iš gryo ažuolo. Sanitariškas. Geriausio išdirbimo. Taupina ledą.

James Ellis Co.

Kampas B ir B'way, Lietuviai pardavėjai visuomet randasi krautuvėj. Atdara panedėlio ir subatos vakarais.

Paiškau savo draugų pusbrolių Simono Matukonio ir A. Semionio, giminaičio Metelių par. Malonėkite atsiųskti. A. G. Bernockas, 471 E. South Street, Wilkes-Barre, Pa

"SALIUNAS" ant pardavimo

Jeji nori gerą biznį vesti, niekuomet nebankrūtyti, daug pelno turėti ir juodos dienos nematyti, tai įsitaisyk "Saliūną."

"Darbininkas" turi ant pardavimo daugybes "Saliūnų." Parduodame pigiai. Jį galima laikyti ir "sausose" teritorijose, ir miestuose, miesteliuose, kur uždaryti saliuūnai.

Ne visi galime būti lobininkais, bet visi galime būti pasiturinčiais.

Įsitaisyk mūsų "Saliūną," o jei ir nepralobsi, tai bent juodos dienos nematysi.

Kam tau, brole darbininke, skursti, jei gali gerai gyventi.

VISO AMŽIAUS TIK 5c.

Pinigus siųsk adresu:

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway, — —South Boston, Mass.

"Darbininko" Knygine gauta šiomis dienomis visokių maldaknygių, kietais ir minkštais aparais su kabutėmis ir be kabučiu. Taipgi visokių rožančių ir škaplierių galima gauti visai pigiai.

Siųskite užsakymus.

"Draugas" Vienintelis pigiausias Lietuvių Katalikų DIENRAŠTIS "DRAUGAS" duoda daug žinių iš karės lauko, paskoja, kas dedas nelaimingoje mūsų tėvynėje Lietuvoj, skelbia idomiausius atsitikimus iš viso pasaulio. Žinios paduodamos kuogreičiausiai. "DRAUGAS" remia, stiprina lietuvių katalikų draugijas, rūpinasi jų reikalais. "DRAUGAS" kelia tautišką susipratimą, platina katalikiškai lietuvišką kultūrą. "DRAUGAS" rašomas aiškia ir visiems suprantama kalba. "DRAUGAS" metams tekaštuoja tikiai \$3.00, pusei metų \$1.75. Čikagoje, siunčiant pašta, metams \$4.50. Nuo vaikų ir nuo agentų perkant atskirais numeriais po 1c. Užrubežyje "Draugas" dienraštis metams \$6. "SAVAITINIS DRAUGAS", Metams kaštuoja tik \$1.50. Atskiras numeris po 3c. Visais reikalais kreipiantis adresuokite: Draugas Publishing Co. 1800 W. 46th St. - - CHICAGO, ILL.

Pranešimas. Šiomis dienomis "Darbininko" knygyne gavome visokių maldaknygių su kietais ir minkštais aparais, auksuotais kraštais, su kabutėmis ir be kabučiu. Parduodame visai pigiai. MAŽI AUKSO ALTORELIAI. Juodos, mištos, slidžios skūrelės, apvaliais kampais, auksuotais kraštais, kryžius ir parašai \$1.10. Juodais, mištais skūros aparais su kabute, auksuotais kraštais, apvaliais kampais \$1.00. Juodais, minkštais skūrelės aparais su auksuota kvietka ant viršelio .75. ANIOLAS SARGAS. Juodais skūros viršeliais, auksuotais kvietkais ir kryželiu, su kabute. Labai paranki knygelė. \$1.00. Juodos slidžios skūros viršeliai, auksuotais kraštais, kvietka ir kryžius, kabutės. Kaina \$1.00. GILUS ATSIDUKSĖJIMAS. Graži, paranki knygelė lietuviams katalikams visokio amžiaus. Dailiai išmargintais auksuotomis raidėmis, drobės viršeliais raudonais kraštais. Kaina 50c. VIESPATIE PASILIK SU MUMIS. Juodi kieti viršeliai, auksuotais kvietkais ir pamarginimai. Spaudinta didelėmis raidėmis tinkanti seneniems yra nemažo vorma to. Kaina 90c. Minkštos skūros, juodais aparais. Spaudinta didelėmis raidėmis, auksuotais kraštais ir kryželiu. Kaina \$1.75. Kiekvienas lietuvis katalikas privalo nusipirkti sau dailią maldų knygilę, kad neuėjus į bažnyčią galėtų garbinti savo Sutvertoją. DABAR GERIAUSIA PROGA. Jeigu dar neturi nusipirkęs, tai tuojaus rašyk į "Darbininko" knygyną išpirkdamas "money order" arba krasos ženkleliais. Taipgi turime visokių rožančių ir škaplierių. Norėdami nusipirkti, neužmirškite padėti tokį adresą: "DARBININKAS," 242 W. Broadway, South Boston, Mass.

Jau išėjo iš spaudos Pamaldų vadovėlis AMERIKOS LIETUVIŲ R.-K. BAŽNYČIOMS. Sustatė ir išleido A. L. R. K. Kunigų Sąjunga. Pamaldų Vadovėlyje rasi Maldas, Giesmes, Stacijas, Graudus Verksmus, Apaštalytės Pamaldas, Ražančių, Tretininkų Įstatus ir tt., viską, kas mūsų Bažnyčiose, višose pamaldose, yra vartojama. Prie to visko knygutė labai paranki, nors tur 297 pusl., ir labai pigi, nes "Pamaldų Vadovėlis" 1. Į šikšnele apdarytas, auksiniais kraštais, kainuoja tik 60c. 2. Į audekla apdarytas, auksiniais kraštais, kainuoja tik 40c. 3. Į audekla apdarytas, raudonais kraštais, kainuoja tik 30c. "Pamaldų Vadovėli" galima gauti: "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE, 1800 W. 46th STR., CHICAGO ILL. — ir — "DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE, 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKE" GAUNAMOS T. FONDO BLANKOS KURIAS NURODĖ TAUTOS FONDO VALDYBA. Pagal Sumanymo tos blankos reikės mainyti kas mėnuo. Todėl atspauzdiname įvairių versų ir pardavinėjame tuzinai. Tuzinas 5 centai. Imant nemažiaus, kaip 100 tuzinų, atiduodame po 4 centus. Kiekvienas skyrius lai parsitraukia iš "Darbininko" Spaustuvės tiek tuzinų, kiek šeimynų jų kolonijoj intraukta į aukų rinkimą Lietuvos reikalams.

Naujas Veikalas Surengtas Vienam Balsui ir Piano MEILE Jau išėjo iš spaudos Muzika A. Aleksandravičiaus. Žodžiai L. Šilelio. Kaina 40 centų. Glima Gauti "Darbininko" knygyne Pinigai galima siųsti krasos ženkleliais.

"Lietuvių Balsas" LIETUVIŲ BALSAS rūpinasi žadinti lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kantriai lauktų karo pabaigos. LIETUVIŲ BALSAS padeda švieties ir tobulinties; jis ragina tautiečius šiuo ištrėmimo metu pasimokyti iš svetimtaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynės nieko, kas žemina mūsų tautą. LIETUVIŲ BALSAS didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvių, kad, kaip tik paliaus žvangėję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemelė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami, LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyje kuogreičiausia kaina skelbimus-ieškojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus. LIETUVIŲ BALSAS kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusei metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9 rb.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rb. 35 kap.; 1 mėnesiui 80 kap. Skyrrium numeris 5 centai. SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapį į keturias skiltis) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoj prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė. Lietuvių Balso ::::: adresas: Petrograd, Baskov 29. PLATINKITE "Darbininko" leidinius.

Dėdės Jackaus kampelis.

Laisvamaniškas karžygyys.

EXETER BORRO PETRAS.

Čia prie Exeteres — Borro Randas "draugas" Petras, Jis gabus "cicilikutis," Na, ir puikus latras.

Vargšas Petras senai nori Vest Marę ar Oną; Mat, Jam norisi turėti Nuosavą jau žmoną.

Bet nelaimė mūsų Petru — Vis grašių neturi, O į tokį pigų sportą Mergos prastai žiūri.

Nors mūs Petras, kad ir turi Auksinį dantuką, Bet to čia niekas nelaiko Už didelę štuką.

Gal būt visgi "draugas" Petras

Ir turėjo graši; Mat, kaip jįsai "Keleivį" Ar "Šakę" užrašė.

Bet ir tas supuvęs grašis Greitai ištuštėjo, — Kuomet vieną Mockui spyčių Surengti reikėjo.

Mat, kaip tokį didį spyčių Reikėjo garsinti, Ir plakatų didį punda Veltui išdalinti.

Spyčių, žinoma, sustabdė Geri tautininkai, Kad nekeltų augštai nosies Tokie "cicilikai."

Bet garsinti tokį spyčių Nemažai lėšavo, Na ir matot kur komišin "Šakės" nuvažiavo.

Taip dalykams Petro stovint, Kas lieka daryti? Reikia koksai nors gešeftas Su boboms varyti!

Kaipo gabiam "cicilikui," Galvot nereikėjo, Ir "draugiškai" gaspadinė Savo pamylėjo.

Norint su ja kur išeiti, Reikia parėdyti, — Jei teatrą arba balių Nori pamatyti.

O kaip žinot, kad parėdai Moterims kaštuoja; Ir ant to tai Petro pedės Visos nuvažiavo.

Nežinau kaip ilgai Petras Taip su ja vedžiosis, Nes, kaip rodos, gaspadorius Tuoj nutvers už nosies.

Kas-gi tada mūsų Petru Reikės padaryti; Nejaugi iš tos sarmatos Reiks nusiskandyti Draugas.

E. ARLINGTON, VT.

Visagalai ir gerbiamieji Dėdė Jackau ir kun. Duda: —

Perskaitykite šį mūsų laikelį ir paklauskite mūsų, Arlingtono socialistų, balso. Mes tamstoms už tai busime iki grabo lentos vieni.

Užpėnai katalikai buvo sumanę čia, įsteigti vakarinius kursus-mokyklą ir jie norėjo, kad tą jų sumanymą įvykdytų miesto valdžia. Tai mes socialistai, kaip labai šviesūs žmonės, tam nepritarėm, (nors žodžiu tai nesipriešinom) nes matėme, kad socializmui iš to naudos nebus ir socialistai visvien nieko negalės išsimokinti. Viešai neva nesipriešindami mokyklai, mūsų nusi-penėje "Šakės-Kardo" agentai ir kiti socialistų raugintojai, sumanėme vietoj mokyklos susitverti "Lavinimosi Ratelį."

Tą ir padarėme. Išpradžių parvarėme slapta agitaciją tarpu vaikurių katalikų, kurie mūsų socializmui prielankūs, pas-kiaus pakvietėm visus prie mūsų "ratelio" prisidėti ir pasakėme vietiniams politikie-riams, kurie vakarinės mokyk-

nenori turėti. Savo šešelio baidosi. (Be-reikalinga baimė) Dievas neims, velniui ne-reikia. (Nebailaus sakoma) Kožno pirštai į save linkę. Už marių metų. (Negreit tai atsitiko.)

Lietuviai apsi-ginkluokite taip

Nusipirkite savo namus ir už juos randas išsimokėk, tai senatvė turėsite laisvą gyvenimą. Aprauskite (išsūrinkite) namus ir rakandus (forničius), kad nelaimėj atsitikus galėtumėte kitus nusipirkti, apsaugokite dirb-tuves ir darbininkus, ap-saugokite automobilius, arklis ir vežimus nuo vi-sokių nelaimių.

Aš virš minėtus darbus atlieku kogeriausiai, turiu patsai gerą patyrimą gy-vendamas čia Amerikoje per 30 metų. Esu tikrai atsakantis už visoki dar-bą, turiu State Broker Insurance License, esmu Notary Public, Justice of the Peace, Auctioneer ir Agentas, parduodu na-mus, farmas, lotus. Kvie-čiu visus lietuvius ir lietu-ves atsilankyti į mano ofi-są.

Michael Coran
366 Broadway,
South Boston, Mass.

Atsišaukite.

Reikalinga tuojans, lietu-ve mergina arba moteris, moka-ti gerai lietuviškus valgius ga-minti.

Turi mokėti maž-daug an-gliškai. Taip-gi 2 merginų prie sta-lų (waiter'ų), turi mokėti ge-rai angliškai kalbėti.

Darbas ir užmokestis geras. **White Way Restaurant** savininkas

J. Jakubauskas & Co.
204 W. Broadway
South Boston, Mass.

Negimus nemielia, nemirus negaila. Nelygu diena, nelygu me-tai.

Savo šešelio baidosi. (Be-reikalinga baimė) Dievas neims, velniui ne-reikia. (Nebailaus sakoma) Kožno pirštai į save linkę. Už marių metų. (Negreit tai atsitiko.)

TAUTOS FONDO ŽENKLELIAI — geriausiai nusisekė pada-ryti Bostono firmai **BOSTON BADGE CO.** Lietuvių tautiškos spalvos, žirgvaikis ir parašai anglų ir lietuvių kalbomis. Puikusiai tinka platinti tarp amerikonių per Tag Day. **UŽ 1 TŪKSTANTĮ — TIK \$7.00.** Adr. 294 Washington Str., Tel. Rom. 629 **BOSTON BADGE CO.** Boston, Mass.

L.D.S. CENTRO VALDYBOS ANTRAŠAI:

- Dvasiškas Direktorius.** Kunigas F. Kemėšis, 50 W. Sixth St., So. Boston, Mass.
- Pirmininkas.** Motiejus Žioba, 29 Webster St., Molden, Mass.
- Pagelbininkė.** Marijona Juškienė, 129 Melrose St., Montello, Mass.
- Sekretorius.** Jonas J. Ramanauskas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- Išdinininkas.** Mikolas Venys, 28 Story St., So. Boston, Mass.
- Globėjai.** Jonas Petrauskas, 66 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
- Vincas Kudirka, 37 Franklin St., Pranas Kuras, 457 Pleasant St., Norwood, Mass.
- Literatiška Komisija.** Kun. F. Kemėšis, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- Pr. Gudas, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.
- F. Viraks, 242 W. Broadway, So. Boston, Mass.

NORWOODO LIETUVIŲ DOMAI.

Petras Kučinskas yra "Darbi-ninko" ingalios rinktį prenu-meratas ir apgarsinimus "Darbi-ninkui" Norwoodo lietuvių gali pas jį užsirašyti "Darbininką," taip-gi paduoti "Darbininkui" pagarsinimus. Petras Kučins-kas renka prenumeratas dien-raščiui "Draugui" ir kitiems katalikiškiems laikraščiams. Su visais reikalais krepkitės šiuo antrašu: **PETRAS KUČINSKAS,** 61 Sturtevant Ave., Norwood, Mass.

ADRESAI VALDYBOS SV. JONO DRAUGIJOS

- Cambridge, Mass.
- Pirmininkas — A. Vaisauskas, 14 Moore St.
- Pirm. pagelbininkas — C. Ka-volius, 62 Portland St.
- Protokolų raštininkas — K. Galinauskas, 719 Main St.
- Finansų raštininkas — J. Smulgis, 545 Main St.
- Kasierius — J. Jasinskas 218 Washington St.
- Maršalka — J. Lukšis, 220 Washington St.
- Kasos globėjai — K. Voveris, A. Sundukas, J. Zilis.

ATEIK PAS MANE kada reikės samdyti automobilių ar karietas del pasi-važinėjimų, veselijų, krikštynų ir tt. **KAM EITI KI-TUR, KAD GALI GAUTI PAS LIETUVI?** Patarnau-ju visuose reikaluose, **DIENA ar NAKTĮ.** **K. SVAGZDYS,** 242½ W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. (Virš "Darbininko" spaustuvs) Telephone So. Boston 620.

Draugijos kurios turi "Darbininką" už organą.

VALDYBA SV. JUOZAPO DR-JOS, SHEBOYGAN, WIS., KURI PAĖMĖ "DARBININKĄ" ORGANU. Prez. Antanas Skieris, 909 Indiana Ave. Vice-prez. Juozas Bubnis, 733 Indiana Ave. Fin. rašt. Juozas Rutkauskas, 1013 Clera Ave. Prot. rašt. Antanas Brusokas, 1019 Delingham Ave. Maršalka Juozas Buivyda, 1436 So. 9-th Str. Kasierius Tamošius Grigaliunas, 1437 So. 11-th Str. Kasos globėjai: Petras Gelbūda, Mateušas Kučauskas, 1133 Michigan Ave. Organo sekretorius, Jonas Stauskas.

SV. ELZBIETOS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI HARTFORD, CONN.

- Pirm. — Teklė Blūzienė, 1214 Broad St.
- Vice-pirm. — Paulina Gelažiūtė, 41 Capitol Ave.
- Prot. Rašt. — Ona Manikaitė, 234 Park St.
- Fin. rašt. — Veronika Smitkiūtė, 4½ Hungerford St.
- Išd. — Felicija Plikunienė, 103 Bond St.
- Išd glob. — M. Karaliūtė, 24 Woodbridge St.
- Maršalka — Elena Valavičiūtė, 23 West St.

SV. MIKOLO ARKANIŲLO DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI

- COLLINSVILLE, ILL.**
- Pirm. Jonas Kurelaitis, 615 Vandalia St.
- Vice-pirm. Pranas Stankaitis, 916 High St.
- Prot. rašt. Jonas Rudinskas, 600 N. Guernsey St.
- Fin. rašt. Kazys Kavaliūnas, 419 So. Clinton St.
- Išd. Mikolas Gudeliauskas, 401 N. Hesperia St.
- Išd globėjai: Jonas Norkus, 904 Vandalia St., Maršalka: Adom. Smulkis, 817 High St., Lankytojas ligonių: Vincas Kimutis, 315 N. Centre Sta. Susirinkimai laikomi kas ant-ras ketvirtadienis, mokyklos sa-lėje 225 Vandalia St., Collinsville, Ill.

ADRESAI VALDYBOS SV. JONO DRAUGIJOS

- Cambridge, Mass.
- Pirmininkas — A. Vaisauskas, 14 Moore St.
- Pirm. pagelbininkas — C. Ka-volius, 62 Portland St.
- Protokolų raštininkas — K. Galinauskas, 719 Main St.
- Finansų raštininkas — J. Smulgis, 545 Main St.
- Kasierius — J. Jasinskas 218 Washington St.
- Maršalka — J. Lukšis, 220 Washington St.
- Kasos globėjai — K. Voveris, A. Sundukas, J. Zilis.

Nebuk be katalikiško laikraščio.

Ar esi susipažinęs su visais lietuvių katalikiškais laikraščiais? Susipažink su visais ir pasirinkęs sau patinkamiausią užsirašyk jį. Jei dar neesi susipažinęs, tai parašyk laišką ir paprašyk, kad atsiųstų pasižiūrėjimui. Visi savaitiniai ir tankiau einantieji laikraščiai siunčiami pasižiūrėjimui dykai.

Niekas neprivalo būti be katalikiško laikraščio. Reikia kiekvienam bent vieną katalikišką laikraštį užsi-sakyti ir skaityti. Reikia žinoti, kas katalikų visuo-menėje veikiama, reikia vis tųmyti gyvenimo bėgi, rei-čia pažinti katalikiškas įstaigas, organizacijas. Tą pa-žinsime sekdami katalikišką spaudą.

Tie, kurie neskaity katalikiškų laikraščių lengvai esti visokių atskalūnų suklaudinami, tokie įtiki atska-lūnų žodžiams ir kelia netvarką mūsų katalikiškose or-ganizacijose, dr-joje, kuopose, parapijose ir visokia-me veikime. Tai tokie pasidaro trukdytojai naudingų, gerų darbų.

Tokių suklaudintų lietuvių katalikų yra nemažai ir jie daug blėdies pridaro. O tai taip yra, kad jie neska-i-to katalikiškų laikraščių.

Prie palaikymo katalikiškos spaudos mus ragina popiežiai, vyskupai, kunigai ir visi apšviestiniai. Šiais laikais nepakanka geram katalikui pasigamėdinti atliki-nėjimu katalikiškų apeigų. Reikia prisidėti prie ka-talikiško veikimo, prie katalikiškos spaudos palaik-ymo ir platinimo.

Būk skaitytoju bent vieno iš sekančių laikraščių:

"DARBININKAS," Metams tris kartus savaitėje \$3.00, vieną kartą savai-tėje \$1.50. 242 W. Broadway, — South Boston, Mass.

"DRAUGAS" (Dienraštis) Metams \$3.00, Savaitinis Draugas metams \$1.50. 1800 W. 46 St., — Chicago, Ill.

"SANTAUKA" (Savaitraštis) Metams \$1.00, pusei metų 65c. 2120 St. Clair Ave., — Cleveland, Ohio.

"VYTIS" (Du kartu mėnesyje) Metams \$1.50, pusei metų 75c. 731 W. 18 St. — Chicago, Ill.

"IŠEIVIŲ DRAUGAS" (Savaitraštis) Metams \$2.00, pusmečiui \$1.00. Mossend, Lanarkshire, Scotland.

"TIKYBA IR DORA" (Du kartu mėnesyje) Metams 75c. 1631 W. North Ave., — Chicago, Ill.

"MUZIKA," (Mėnraštis) Metams \$3.00, pusmečiui \$1.50. P. O. Box 172, — Brooklyn, N. Y.

"PAZANGA" (Mėnraštis) Metams \$3.00, pusem. \$1.50, atskiras numeris 25c. P. O. Box 204, — Girardville, Pa.

"ZVAIGZDĖ" (Savaitraštis) Metams \$2.00. 3554 Richmond Street, — Philadelphia, Pa.

"ZVIRBLIS" (Mėnraštis) Metams \$1.00, pusmečiui 75c. Box 576, — Forest City, Pa.

"EZYŠ" (Mėnraštis) Metams 50c. 213 Station Road, Dykehead, Shotts, Scotland.

"ŠVIESA" (Du kartu mėnesyje) Metams 50c. 46 Congress Ave., — Waterbury, Conn.

"TAUTOS RYTAS" (Mėnraštis) Metams 50c. 314 Mahanoy Ave., — Mahanoy City, Pa.

"MOKSLEIVIS" (Mėnraštis) Metams \$1.00. P. O. Box 82, — Westfield, Mass.

Vienintelis Bepartyviškas Laikraštis
AMERIKOS LIETUVIS
Vienintelis lietuviškas bepartiviškas laikraštis Amerikoje, talpina žinias iš lietuvių gyvenimo, iš karės, iš Lietuvos. Darbininkų žinios, Prakalbos po Medžių, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymas Kariaujančių Šalių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamylėsi.
Kaina metams \$1.50, Pusei metu 75c., Kanadoje užrubežiaus, \$2.00
Prisiųsk aiškų savo adresą, tai prisiųsime vieną del pažiūrėjimo.
Rašyk Adresą tokį
"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury Street, Worcester, Mass.

PLATINKITE TARP SVETIMTAUČIŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ ANGLIŠKOJE KALBOJE
A Plea for the Lithuanians
10 c. numeris.
Tasai laikraštis leidžiamas tam, kad supažindinti sve-timtāučius su mūsų tauta, jos istorija, jos vargais-nelai-mėmis ir jos troškimais.
Labai mažai svetimtāučiai težino apie lietuvius. Todē skleiskime žinias apie savo tautą, platindami minētą laik-raštį.
Adr.: **REV. J. J. KAULAKIS,** 324 Wharton Street, :: :: Philadelphia, Pa.

Paiškau savo draugų pusbro-lio Simono Matukonio ir A. Se-mionio giminačio Metelių par-Malonėkite atsiųskti. **A. G. BERNOCKAS,** 471 E. South St., Wilkes-Barre, Pa.

REIKALINGA kasdiena 25 mer-ginos valgyklose, hoteliuose, dirb-tuvėse ir prie namų darbo. Vi-sokių darų vyrams. **S. GORALSKY DARBO PAIEŠKOJIMO OFISAS** 153 COURT ST. BOSTON, MASS.

BUTINAI REIKALINGAS atsakantis vargonininkas, ge-rai suprantas savo amatą. **KUN. E. GRIKIS,** 404 Church Street, New Britain, Conn.

Puodas katilą vanoja, o a-budu juodu. Puodas katilą vanoja, o a-bu tokiu.

Liudvikas Windthorst'as.

VOKIEČIŲ KATALIKIŠKOS VISUOMENĖS BUDINTOJAS.

Pagal kun. Robertą Swickerathą Jon-s.

(Taša).

(Žiūrėk "Darbininko" num. 64)

KATALIKŲ ATBUDIMAS.

Šis Mikolas iš dalies atvaizdina tų laikų vokiečių katalikų atbudimą. Jie kantriai ir net per daug kantriai toleravo savo valdžios pasikėlimą ant jų bažnyčios ir tikėjimo teisių. Jiems reikėjo akstyno, kuris juos būtų galėjęs suduoti ir sukelti, ir tas akstynas atsirado ir visi katalikai stėjo darban. Indiferentizmas ir apatija dingo ir prasidėjo katalikų atbudimo ir organizavimosi laikotarpis.

1848 metais buvo sušauktas pirmą syk katalikiškų draugijų atstovų Kongresas. Nuo šio laiko kas metai įvykdavo panašūs Kongresai, kuriuos Windthorst'as pavadino: "Katalikų Armijos Rudens Manevrai." Kas metai iš visų Vokietijos kraštų susiplaukdavo į tuos Kongresus tūkstančiai visokio amžiaus, užsiėmimo ir luomo žmonių, — katalikiškųjų draugijų atstovų. 1909 metais į Kongresą, atsibuvusį Dusseldorfo mieste, suvažiavo šimtai tūkstančių žmonių. Vieną Kongreso dieną Dusseldorfo gatvėmis iškilmingoj parodoj praėjo net 60.000 darbinikiškų draugijų delegatų.

Šitie susivažiavimai ne buvo daromi vien tik pasirodymui, ne buvo jie šaukiami vien tik entuzijazmo sukelimui, bet jų vyriausiuoju tikslu buvo išdirbti busimajam katalikų veikimui plenus, pagal kuriuos Vokietijos katalikai galėtų tvarkytis ir reikalui priėjus kovoti prieš valdžios pasikėlimus ant katalikystės principų. Darbas buvo dalinamas į daug atskirų skyrių, kaip va: Bažnyčios paluosavimas, misijos (Vokietijoje ir kitur), darbininkų klausimas, labdarybė, mokyklos ir išauklėjimas. Kiekvienas skyrius turėjo savo komisiją, kuri nuolatos jų globon pavestu klausimu ir rūpinosi. Šaukiami Kongresai dar ir tuomi buvo svarbūs, kad juose buvo nustatoma naujos veikimui dirvos ir daug naujų ir naujų pajėgų išskildavo aikštėn.

Prie suorganizavimo ir sutvarkymo Kongresų, prie kelimo Vokietijos katalikų susipratimo daug kuomi prisidėjo ir Mainz'o vyskupas Ketteler'is. Jo paraginimų ir patarimų paklausė tūkstančiai Vokietijos katalikų ir uoliai, savo ganytojų vedami, pradėjo koncentruoti pajėgas ir kovoti prieš Vokietijos valdžios dedamas pastangas nuslopinti katalikų dvasią. Vyskupas Ketteler'is buvo vienu iš pirmųjų veikėjų ir organizavime socialijų reformų ir jam iš dalies priklauso titulas Katalikų socialio judėjimo vykintojo.

Popiežius Leonas XIII yra teisingai vadinamas "Darbininkų Popiežium," nes Jo išleistoje Encyklikoje taip aiškiai ir nuodugnai yra gyvdenami socialio klausimo dėsni: santikiai tarp darbdavio ir darbininko, sąryšiai tarp kapitalo ir darbo, kad, rodos, ten nieko nei pridėti, nei atimti negalima; bet ir Popiežius Leonas XIII, šis didis darbininkų klausimo žinovas, sako, kad daug ko pasimokino iš Vyskupo Ketteler'io nurodymų.

Taip Vokietijoje beaugant ir besiplėtojant katalikiškam judėjimui ir vis naujoms ir naujoms pajėgoms atsirandant, pradėta galvoti, kaip tas pajėgas sutraukti kruvon, kad visas katalikų veikimas daugiau naudingo darbo galėtų suteikti visam kraštui. Suprato vokiečių katalikiškos visuomenės budintojai, kad be tvirtesnės ryšio Vokietijos katalikai negalės atsispirti prieš valdžios užmačius, ir 1870 metais žymesnieji Rhineland'o ir Westphalijos katalikų veikėjai padeda pamatą vienai iš didžiausių katalikiškų organizacijų pasaulyje — Centralėi Partijai, kurios pastangomis ateityje tiek daug nuveikta katalikų judėjimo sustiprinimui, kad net aršiansi katalikų priešai su nuostaba turėjo pripažinti katalikams mokėjimą organizuoties ir tvarkyties.

Centralės Partijos pirmuoju siekiu ir tikslu buvo iškovoti Katalikų Bažnyčiai Vokietijoje neprigulmę nuo valdžios, apsaugoti tikinčiųjų tiesas ir paluosuoti mokyklas nuo nesveikos ir pragaištingos besimokinančiai jaunomenei dvasios, kokia jaunimą užkrėsdavo valdžios skyrjami tikėjimo indiferentai, arba net bedieviai — mokytojai. Centralė Partija gyvai pradėjo rūpintis ir darbininkų klausimu ir prie kiekvienos progos užtardavo jų reikalus; taip pat daug energijos ir darbo pašvėsdavo ir kitiems naudingiems judėjimams. Centralės Partijos veikėjų obalsu buvo: — Teisybė, Liūsybė ir Naudingas Darbas ir tiems obalsiams jie visuomet pasiliko ištikimi.

Netrukus po susiorganizavimo, Centralė Partija savo veikėjų tarpan susilaukė nepaprastai gabaus ir veiklaus nario ir juomi buvo nė kas kitas, kaip Liudvikas Windthorst'as kuris paskui Vokietijos katalikų judėjime užėmė svarbiausią vietą. Mes paprastai garsius vei-

kėjus persistatome sau kokiais tai milžinais, savo vaidentuvėje piešiamo juos neapsakytai gražiais, jų išvaizda, sulig mūsų manymo, turėtų būti tiesiog žavėjančia ir patraukiančia. Ne buvo tokio Windthorst'as, galima pasakyti, kad jis buvo daugiau, kaip negražus. Kūno sudėjimu negalėjo nieko patraukti prie savęs. Mažas, su didele galva ir plačia burna, jis paprastai būdavo medžiaga karikatūroms pašaipos laikraščiuose ir iš tų karikatūrų dažnai pats pasijuokdavo. Niekuomet neušigaudavo, kaip tai dažnai su kitais pasitaiko, bet dar progą suteikdavo kitiems priminti apie jo menką išvaizdą. Vieną sykį Berline sutiko Windthorst'ą nelaimė — tapo jis lengvai sužeistas. Pranešdamas apie nelaimę savo žmonai, Windthorst'as ją šiaip ramino: — Būk rami, mano miela, mano graži išvaizda likosi nesugadinta.

Savo išvaizda, tiesa, Windthorst'as negalėjo prie savęs patraukti, bet dvasios kultūmu, sielos tyrumu ir minties gilumu tas mažas, nedailus žmogelis užkariavo milijonus žmonių.

Politiška karjera Windthorst'o irgi gana įvairi. Užbaigęs teisių mokslą, išsyk likosi teisėju; paskiaus buvo paskirtas Hanovero kunigaikštystės Teisių Ministerium. Hanovero kunigaikštijai puolus, pasiliko ištikimas numestai nuo sosto Guelph šeiminiai, bet jau, kaip Prūsijos pavaldinis, užiminėjo augstus urėdus, naujos valdžios jam teikiamus.

Pradėjęs dalyvauti politikos judėjime, išsyk Windthorst'as neprigulėjo nei prie jokios partijos, visur veikė pagal savo nuomonės ir ištikinimų. Dauguma politikierių jį vadino "Vieno Žmogaus Partija" arba "Meppeno Partija." Bet susiorganizavus Centralėi Partijai, įstojė į jos narių skaičių ir visu uolumu pradėjo tos partijos labui veikti. Kaip geras vadas iš anksto permatė, kad katalikams ateityj prisiėis dar daug visokių kląstų ir spąstų iš valdžios ir katalikų priešų sulaukti, todėl ir ėmėsi organizuoti priešų pastangoms sutrinti katalikų stipriai, bet ligšiol dar nesukoncentruotas jėgas.

NAUJAS KATALIKAMS PAVOJUS.

Pradėjęs katalikams daugiau rūpintis politika, darbininkų klausimu ir ieškoti būdų kaip paluosuoti Bažnyčią iš valdžios brutalikiškų nagų, visoje Vokietijoje antsyk sujudo katalikų priešai ir pradėjo varyti smarkią agitaciją prieš katalikų judėjimą. Prieškatalikiško judėjimo priešakyj atsistojo valdžios remiamos protestantų draugijos ir, suradę Bismarko ypatoje galingą savo užmačius vadą ir patarėją, visu smarkumu griebėsi naikinti vis tik pražyčiusius katalikiško susipratimo žiedus, slopinti bepradedančių veikti katalikų dvasią ir savo geležine letena spauste spaudė visą katalikų veikimą.

Katalikų priešai ypač sustiprėjo Bismarko laikuose. Tas "Geležinis Kancelerius," kaip jį vadina istorija, reikia pripažinti, turėjo nepaprastus gabumus, mokėjo protauti ir veikti. Jis buvo vienu išžymiausių diplomatų, žmogus pilnas energijos ir žinąs savo tikslą. Tik viena nelaimė, jis savo veikime peržėgdavo padorumo ribas ir dažnai savo tikslo atsiekimui pavartodavo brutalikiškus įrankius. Bismarkas gyveno savo ambicijai, o toji ambicija vedė jį prie ingavimo intekmės visoje Europoje ir absoliutiškos galės valdyme Vokietijoje.

Pasisekus Bismarkui nuslopinti katalikų dvasią Vokietijos ir Austrijos katalikiškų provincijų, pavykus jam uždėti savo leteną ant Prancūzijos politiško veikimo ir pasiekus Vokietijoje absoliutiškos galės, — Bismarkas, savo pasisekimų apakintas, visas savo spēkas atkreipė prieš Katalikų Bažnyčią, ir kaip Napoleonas su visu pasauliu, taip jis su Katalikų Bažnyčia pradėjo vesti nuozmą, atkaklią ir žiaurią kovą. Prūsikiško absoliutizmo principų paveldėjas ir tradicijinės protestantų neapykantos prieš katalikus pilnas, Bismarkas nesuprasdamas ir nepažindamas katalikų tikėjimo principų, matė katalikuose tautos priešus ir pasirijo juos sugniaužti savo geležinėje rankoje.

Bismarkas užsigėdė Katalikų Bažnyčią pavergti ir Jos galybę ant amžių sutrinti. Windthorst'as vieną sykį tam Katalikų Bažnyčios aršiausiam priešui yra pasakęs: — Jus, pone, geidžiata Bažnyčią paversti policijos departamentu. — Savo kovoje prieš Bažnyčią tas "geležinis" žmogus įrankių nesirinko. Jeigu dar atminsime, kad į kovą su Bažnyčia stėjo išvien Vokietijos liberalai ir konservatistai, ligšiol vieni kitų didžiausi priešai, tai, ištikro, galime numanyti koks didis pavojus grėsė iš valdžios pusės Vokietijos katalikams, o ir visai Katalikų Bažnyčiai prisėjo daug ko nukentėti Vokietijos absoliutizmui palietus kitų viešpatijų politiką. Vienas tų laikų katalikų veikėjas, Vokietijos liberalams, konservatistams ir Bismarkui pradėjus bendrai kovoti prieš Katalikų Bažnyčią, sušuko: — Herodas ir Pilotas dar vienu sykiu daugiau tapo draugais! — Išties, tai buvo ištikimi draugai kovoje prieš katalikus, bet kaip nuozmūs, neteisingi ir žiaurūs!

Apie tos nuozmios kovos vaisius papasakos mus sekanti atsitikimai, kurie tuojuos užėmė vietą Bismarkui su savo armija puolus kovon su Katalikų Bažnyčia.

(Toliaus bus.)

Gerai perskaityk!!!

APSVARSTYK IR PAGALVOK, o kada persitikrinsi, kad pas mumis viskas pigiau, kaip jūsų miesto krautuvėse, tada pasiskubink parsitraukti nors vieną sau reikalingą daiktą iš mūsų. Mes nupirkome didelę daugybę visokių tavorų už labai pigią kainą. Dėlto ir jums galime pigiai parduoti. Pamėgink, ir kuomet jums patiks, apie tai pasakyk ir savo pažįstamiems ir draugams. Tegul ir jie nuo mūsų nusipirks, o jums už pasakymą visuomet padėkavos.

ŠTAI MŪSŲ TAVORAI IR PREKĖS.

1. Drukuojama mašinėlė, labai aiškiai drukuoja, lė, galima ją ir į švarko kišenių įsidėti. Labai vikievienam tinkama, labai stipriai padaryta, nedidešiams naudinga ir paranki. Jos kaina buvo 30 dolerių. O mes parduodame už \$7.50.
Kita didesnė drukuojama mašinėlė, kokia naudojama visuose ofisuose. Jos vertė 100 dol., o mes parduodame už \$16.50.

Ir dar viena vardu Number - one \$24.50

Auksinis atramentas. Atrodo labai gražus laiškas tuo atramentu parašytas. Kiekvienas gavęs tuo atramentu parašytą gromatą negali atsidžiaugti, taip kaip jam šimtą dolerių dovanotumei. Bonkutės kaina \$1.00.

Sidabriniai milteliai užpilti ant atramento, blizga, atrodo labai gražiai. Tinkami meilingiems laiškas rašyti — 50c.

3. Geriausias britvos skusties. Nei Anglijos karalius Jurgis neturi geresnių už šitas. Atrodo kaip per saldų pieną plaukia. Labai aštrios. Kaina \$1.50, \$2.50, \$3.50 ir \$4.00. Kiekviena britva garantuojama. Jei nebus gera, atsiųsk mums atgal, o mes į tos vietą duosime kitą. Nors dešimtį kartų gali mainyti.

4. Grynos skuros pustai (diržai). Kaip ant jų britvą papustai, tai ji ima barzdą, kaip dalgis žolė. Kaina \$1.00, \$2.00 ir \$3.00.

5. Geriausi galastuvai britvoms ir peiliams galasti \$1.00, \$2.00.

6. Ar girdėjai kuomet apie žiūrėn? Tai labai puikus daiktas. Nuėjęs teatran, į piknišką arba kurį laukus, prisidėk žiūrėną prie akių ir visus toli esančius daiktus pamatysi, nors daiktas, mergina, ar vaikas būtų už 10 mylių tolumoj. Atrodys, kad tai matai prieš save tik už kelių žingsnių. Ir viskas kuoaškiausiai matoma. Daug džiaugsmo turėsi, kuomet tavęs ištolį niekas nemato, o tu viską matai. Gera žiūrėną įsigyti dar ir turintiems silpnas akis. Pamėgink nusipirkti. Kaina labai pigi, tik \$4.00, \$6.00 ir \$8.00. Paauskuoti, su šilkiniais pasaiteliais, taip vadinami inžinieriški \$18.50 ir \$23.50.

Kas pirsks šiomis dienomis ir prisiųs šį apgarsinimą podraug su pinigais, tam duosime geras dovanas: porą šilkinį pančekų ir šilkinę skėpetaitę. Tik reikia paminėti, kokių pančekų nori — ar vyriškų ar del merginų.

Pinigus ir laiškus siųskite tokiuo adresu:

Jack Mailing Order Co., General Delivery. Terre Haute, Ind.

1) Ar reikia gerų baiseklių (dviračių), kurių nereikėtų nuolat taisyti, kuriais būtų lengva važiuoti ir būtų nebrangūs? Jei tokių nori, pirk iš mūsų. Savo mieste tokių negausi nei už 40 dolerių. O pas mumis su dubeltavais roberiais kaina \$12.00. Vadinami pirmo gatunko \$18.75.

Prie kiekvieno baiseklio duodame dovanai dar triūną del signalo vertės \$3.00. Pasiskubinkite nusipirkti, nes nedaug teturime.

2) Ar žinai svieto mandrybę, kad į penkias minutes galima nuvažiuoti 10 mylių štyminiu baisekliu? Ryto metu į darbą nereikia anksti kelties ir vakare suvargus po dienos darbo ilgai eiti namo. Kas turi štyminį baiseklį, tas nejučia nuovargio. Labai gerai galima pasivažinėti, tuo važiuoti nereikia jokio mokslo. Su kiekvienu tokiuo baisekliu mes duodame aiškūs nurodymus, ką greitai galima suprasti. Mūsų kaina labai pigi — \$75.00, \$85.00 ir \$125.00.

3) Auksinis laikrodėlis gryno aukso, 14 karato, 17 akmenų, kaina tik \$32.50. Lenciūgelis auksinis \$13.25 ir \$15.50.

4) Auksinė plunksna, pati atramentą pritraukia, 14 karato aukso — \$1.00, \$2.00, \$3.00, \$4.00 ir \$5.00. Turime daug visokių armonikų, koncertinų ir tt.

Pinigus ir laiškus siųsdami adresuokite:

Jack Mailing Order Co., Gen. Del. Terre Haute, Ind.

Skaitykite ir Platinkite "Darbininką"

Organizuokite Lietuvių Darb. Sąjungos kuopas.

"Darbininko" knygyno KATALOGAS

Geros knygos talpina savyje prakilnas mintis, patyručių žmonių praktiškūs nurodymus, perserģėjimus. Prakilnios minties, gražios sielos, skaisčių jausmų žmonės išlieja savo protą, išsanyma, patyrimą, jausmus ant raštų. Jų raštus skaitydami, draugaujame su tais prakilniais žmonėmis, klausome jų išmintingų pamokinimų, indomų pasakojimų, smagių pajuokavimų.

Taip tai geras knygas skaitydami keliamo savo protą, auklėjame širdį, didiname išsanymą, tobuliname jausmus, patiname vaidentuvę. O tai kiekvienas privalo daryti. Tati kiekvienas taisykites rinkitinių knygy knygnęjį Spauda, tai yra knygos ir laikraščiai, yra didžiū įrankiu pastoti kelią laisvamanybei, girtuoklybei, cieilizmui, meksikonizmui. Tokiu įrankiu kiekvienas aprisaruos užsisakydamas "Darbininką" ir išsirašinėdamas iš jo knygyno knygas.

"Darbininko" didžiū rūpesniu yra kuodidžiausia paskleisti po plačias minias gerą, naudingą, katalikišką spaudą. "Darbininkas" rūpinasi ne vien spaudos kėlimu, platinimu, bet ir piginimu. Todėl "Darbininko" išleistos knygelės pasižymi ne vien geru turiniu, bet ir pigumu.

MUSŲ LAIDOS KNYGOS.

- 1 Imk ir Skaityk. Parašė F. V., P. G. ir F. K. 48 pusl. Aiškiai, gražiai, suprantamai, vaizdingai išdėta girtybės pragaištas, organizacijų nauda ir rekalingsmas, gerai išguldyta apie geriausias organizacijas, itikinančiai aprašyta apie spaudą 5
- 2 Darbininko Dovanėlė Darbininkams. Parašė F. V. 32 pusl. Talpina auksinių nurodymų, patarimų, perspėjimų kiekvienam darbininkui 5
- 3 Iš po Darbininko Plunksnos. Parašė F. V. 32 pusl. Rinkinyas gražių vaizdelių iš darbininkų gyvenimo; tinkama pasiskaitymui seniems ir jauniems 5
- 4 Komedijėlės. Parašė Ursulė Gurklutė. 36 pusl. Knygelėje yra: Čigonės atsilankymas, Dvi Kumutės, Dvi Sesutės ir Girtuoklė su Blaivinku. Visi šie veikalėliai pilni gardaus juoko. Kiekvienas noris lengvaus, smagaus pasiskaitymu, turi įgyti šią knygelę. Veikalėliai labai tinka lošimui 10
- 5 Teisybės Vardan. Parašė F. V. ir Uosis. 32 pusl. Toje knygelėje išrodyta, jog viena tėra teisybė ir išdėstyta atskaluno Jono HUSS'o herezija 5

KNYGOS KITŲ IŠLEISTUVIŲ GAUNAMOS MUSŲ KNYGYNE.

- 6 Metraštis 1916 metams. 438 pusl. Pilnas naudingiausių skaitymų, reikalingiausių informacijų, gražiausių straipsnių, puikiausių paveikslių. Jis bus indomus, geras pasiskaitymui metų metams. Nekuomet nebus vėlu jį skaityti. Be apdarų \$1.20
- 7 Žinynas. Žinotini dalykai iš mokslo ir istorijos 392 pusl. \$1.50
- 8 Vaicaičio eilės. Eilių ir monologų rinkinyas 75
- 9 Deklamatorius. Eilių ir monologų rinkinyas 50
- 10 Raistas. Parašė Upton Sinclair. Apd. \$1.50
- 11 Pažvelgus atgal. Socijališkas romanas \$1.00
- 12 Pajauta. Istoriškas rašinys iš lietuvių 14 šimtmečio gyvenimo. Apd. \$1.25
- 13 Degtinė. Sceniškas veikalėlis 10
- 14 Kas Bailys. Sceniškas veikalėlis 15
- 15 Katritė. 15
- 16 Šv. Kazimieras. 20
- 17 Oliveris Twistas. Parašė Chas. Dickens 520 p. \$1.00
- 18 Hucklebury Finnes 75
- 19 Fabiole. Pasakojimas iš gyvenimo pirmų krikščionių \$1.00
- 20 Braižnyneliai. Smagus skaitymėliai 45
- 21 Mandagus Vaikelis. Gera vaikams knygelė 5
- 22 Karės metu. Sceniškas veikalas 15
- 23 Blogi kudiškio papročiai 20
- 24 Kokia Autonomija lietuviams reikalinga 10
- 25 Liet. Vyčių Dovanėlė. Kiekvienas vytis tur ją turėti. 10
- 26 Lietuvių Tautos Memorialas. 12 pusl. 10
- 27 Laiškas iš Kelionės po Palestiną. 50
- 28 Vilų Lizdas 35
- 29 Dukterys Pilpo Kareivio 25
- 30 Surinktos Dainos 35
- 31 Pradžia ir Išiplėtojimas Katalikų Tikėjimo \$1.00
- 32 Iš Kelionės po Europą ir Aziją \$2.35
- 33 Gyvenimas V. Jėzaus \$1.00
- 34 Anima Vilis. 75
- 35 Jėzaus Kristaus gyvenimas 75
- 36 Pergventos Valandos 35
- 37 Pelenių Jurgutis 50
- 38 Perspėjimas apie šv. Tikėjimą ypatingai apie Jėzaus Kristaus Bažnyčią 10
- 39 Naujas Būdas išmokti rašyti 10
- 40 Teisių Vadovas ir Patarėjas \$1.00
- 41 Klaida. Parašė Lazdynų Pelėda. Apsaką iš lietuvių gyvenimo "Laisvės Metu." 520 pusl. \$1.00
- 42 Šatrijos Raganos Apsakėlės 25
- 43 Gyvenimo Pamatai. Jų išgvildenta svarbiausieji gyvenimo klausimai 10
- 44 Antanukas. Parašė B. Prusas. 46 pusl. 15
- 45 Mylėk savo artimą. Iš karės francuzų su arabais 131 pusl. 25
- 46 Pirmieji žiedai 10
- 47 Gamtos istorija. Trumpi ir aiškūs pasakojimai apie žmones, žvėris, medžius, akmenis 209 pus. 50
- 48 Vyrų Vergija. Komedija 56 pusl. 20
- 49 Vienuolio Disputa. Komedija 10
- 50 Trumpa Senovės Istorija \$1.00
- 51 Žvaigždė. Rytų pasaka 17 pusl. 15
- 52 Katekizmas apie alkojį 5
- 53 Užkrečiamųjų ir limpamųjų ligų būdai ir kova su joms 15
- 54 Tiesos žodis socialistams 10
- 55 Lietuvos Istorija. Parašė Pranas 25
- 56 Meilė. Poema. Parašė M. Gustaitis 15
- 57 Aureolė. Parašė M. Gustaitis 10
- 58 Ar Kristus turėjo brolių ir seserų 5
- 59 Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika. Sutaisė mokytojas J. Damijonaitis. Labai suprantamai išaiškya lietuvių kalbos rašyba. Visi rašantieji korespondencijas, žinias, straipsnelius privalo pasimokyti taisykliško rašymo. To lengviausia pasimokykite iš šios gramatikos 35

"DARBININKAS"

242 W. Broadway, So. Boston, Mas

Vietinės žinios.

DAILYDŽIŲ STREIKAS.

Keli mėnesiai atgal išėjo ant streiko 6.000 dailydžių kurie stato mūrus ir tt. Svarbiausiai kad nebuvo galima padaryti kontraktų su kontraktoriais. Jie nori gauti 35 ir 40 centų už valandą darbą.

Rep.

SUDEGĘ DIRBTUVĖ.

Serėdij pėr pietus sudegę dirbtuvė Lukoševičiaus ir Valulio, kuri randasi ant Washington St., Columbia Building. Nežinoma kas ugnį užkūrė. Daugumas drapanų likosi su lietu vandeniu.

Rep.

UZDRAUDĖ PARDAVINĖTI FIRECRACKERS.

Bostono ugnies komisyonierius udraudė visoms krautuviams pardavinėti firecrackers ir katra krautuvi bus atrasta vaikams pardavinėjant bus nubausa teisme.

Rep.

Boston ir Maine geležinkelio darbininkai rengiasi prie streiko, jau jie per penkis mėnesius kalba su kompanija dėl pakėlimo algų. Jei išeis ant streiko tai 2.000 darbininkų bus be darbo.

Rep.

PIENO VEŽEJAI IŠLAIMEJO.

Pieno vežėjai, kurie išėjo ant streiko pereiną ponedėli, dabar susitaikė ir gavo \$1.00 pakėlimo algos, o ka viršaus dirbs, tai gaus nuo 30 iki 40 centų valandoj.

Rep.

ANGLIŲ VEŽEJAI IŠLAIMEJO.

Anglių vežėjų unija padarė kontraktą su anglų kompanijom, kurios prižadėjo mokėti darbininkams \$1.00 viršaus.

Rp.

Zmonės, kurie dirbo prie jurinų laivų, gavo pakėlimą algos ant 25 nušimčių. Kontraktą padarė ant vienu metu.

Rep.

Vietos Vyčių 17 kuopa paėmė Caladonian Grove daržą, ant spalio 12 dienos, (Columbus Day) kur visi Massachusetts valstijos Vyčiai laikys didelę "Field Day." Ura, visi i darba!

Rep.

KRIAUCIAI GRIZTA I DARBA.

Serėdos rytą buvo visiems kriaučiams pranešta, kad jau visi kontraktai yra padaryti su Warehouses išskyrus tik Talbot Clothing Co., kuri iš tolo kratosi. Delko? Ugi, kad kriaučiai nori kad ji pripažintų unija. Bet kadangi ji iš pradžių neapkebtė jos, tai ir dabar duoda kriaučiams viską, ką jie reikalauja nuog jų, bet unijos nenori pripažinti. Tai gi su džiaugsmu galės visi ponedėly stoti i darba.

Kriaučiam turėtų šis streikas būti pavyzdžiu ir atmintimi ant visados, kadangi visi sykiu išėjo iš darbo, o svarbiausiai nebuvo muštynių, ką pastaraisiais metais buvo užtektinai.

Jūsų Mylimas Pranulis.

REIKALAUJA ATSAUKTI. Gerbiama "Darbininko"

Redakcija: — Aš, Juozapas Vinkevičius papasakoju apie savo tokį atsitikimą. Aš misliju kiekvienas lietuvis gana gerai žino adatinę dirbtuvę, kur daugiausiai lietuvių dirba, ir bosai taipogi yra lietuviai, didesnė pusė jų vadinasi laisvamaniais, nes "Ateities" numeriu yra pilnos pakampės. Tad ištiesiu jų ten yra galybė, nes visą valią turi. Teisybė, ir aš ten dirbu,

toj adatinę dirbtuvėje su jais sykiu, ta dirbtuvė vadinasi — The Randall Faichney Co. Jamaica Plain, Mass. Šiandien mūsų dirbtuvėje taip atsitiko: Po pietų apie 3-čią valandą laisvamaniai rinko parašus, ir mane pasiūkė vienas bosas vardu Jonas Kazimieras. Jis man taip sakė, ar nori, kad būtų uždaryti salūnai, kad nebūtų alaus ir šnapso ant ateinančių metų, ir liepė pasirašyti, jei prisitosis ant to. Teisybė aš iš sykio prisitosis, nes geras yra daiktas kad nebūtų salūnų, tai būtų geresnis gyvenimas, aš ir gi savo vardą padėjau, bet vėliaus nuo kitų darsižinojau, būk tie parašai buvo renkami ne tam tikslui, kad būtų salūnai uždaryti, bet visai kitokiems jų pačių tikslams, būtent, jų nuomone, kad vestuvės būtų panaikintos nedėliomis, ir už šliūbus būtų imama tik \$5.00. Girdėjau, būk tie parašai bus siunčiami Karidinoliu ir mūsų klebonui, tad aš nenoriu idant būtų mano vardas ten, aš dabar viešai protestuoju, prieš tai, ką prigavingu būdu meluodami prigavo mane, mano vardą paimdami, tad dabar per "Darbininką" atsišaukiu į Joną Kazimuskį, idant mano vardą išbrauktų iš to surašo, nes jei nebus išpildytas mano reikalavimas dabar, tai vėliaus kitoniškai pareikalavsiu.

Lauksiu atsakymo.
Joseph Vinkevičius,
102 C Street,
South Boston, Mass.
Redakcijos pastaba:
Mes ir gi girdėjome apie kokį tai parašų rinkimą, kurie būsią nusiųsti miesto majorui. Matyt tieji parašų rinkikai visai žmonės prigaudinėja. Reikia jų prisaisaugoti.

Redakcija.

Atsišaukimas iš Rusijos.

PAIEŠKOJIMŲ SKYRIUS.

Aš esu Kauno gub., Raseinų apskr. Titavėnų parapijos, kaimo Talučių. L. Tučkaus dukte Juzefa Tučkutė. Užėjus kare išvažiavom iš namų ir nieko nespėjom paimiti su savim ir apie kitus Titavėniškius niekur nei vieną nežinom. Tai mes atvažiuojam į Vitebską guberniją į miestą Baltinavos, nes čia atkėlė mūsų tikrą broli kun. Leoną Tučką.

Tai-gi ir paėmė mums kambarį ir gyvenam drauge. Zinoma tėveliams duoda pinigų, nes kad ne kunigas kaip reikty gyvent, nes mūsų buvom iš viso 4. Trys broliai ir aš tai vienas ir vyriausias brolis kunigas, o du mokiniai dabar Petrapilyj, aš tai drauge esu su tėveliais. Tai-gi dabar mes ieškom Amerikoj savųjų ir kaimynų esančių Amerike ir kad atsistų savo adresu: Gožas Franciškus, iš Tolučių, Mažulis Jokūbas iš Tolučių, Medilinkis Franciškus iš Tolučių, Anna Vaičiulytė iš Žilaičių, Bronislava Šimkus iš Užpelkių, Ana Vaičiulytė iš Piusaičių, D. Dariskurdžiukė. Vižaičių, D. Dariskurdžiukė. Visi yra mūsų parapijos. Prašau gal kaip dažinos ar parašyti.

Vitebskoj gub. St. Baltinavo Czerez Ponders J. Tuzko.

Paieškau Amerike giminių ir pažįstamų. Antano ir Jurgo Lenskių, Marijonos ir Petronėlės Lenskaičių, Juozapo Laugalio ir tt. Esu Kauno gub., Tauragės miesto. Adr.: Petrograd, Leichtinberskaja ul. dom 16, kv. 25., Petru Kaminskui.

Kazimieras Jucis, išbėgęs iš Skuodo, Kauno gub., paieškau Seliamanos Grigaitienės, gyvenančios Amerikoj, ištekęs, po vyrų pavardės nežinau.

Mano adresas toks: Russija. K. Jucus. Ostrov "Nargen". Estlend gub. Rad. učest. No. 19.

Paieškau giminių ir pažįstamų, kurių daug turiu Amerike. Pasigalėkite vargstančių del karės baisybių. Esu Kauno gub., Gaučiškių sod., Kelmės valsčiaus. Adresas: P. S. Mareinkus, Selo Koziany, Vitebskoj gub.

Pranas Trijakauskas, išbėgęs iš Bardauskų kaimo, Vilkaviškio par., Suv. gub.

Paieškau pusbrolio Simano Trijokausko ir švogerio Kazimiero Urbaičio.

Mano adresas toks: Pranas Trijokauskas, Ostrov "Nargen", Rad. uč. No. 19. Estl. gub. Russia.

Benediktas Skukauskas iš Žobiškio miestelio, Kauno gub. Paieškau Konstanto Valskio. Mano adresas toks:

B. Skukovskomu, Ostrov "Nargen". Rab. uč. No. 19. Estl. gub.

Valerija Vitkaitė, ieško brolio Jono Vitkaus arba (Bruna Smilt) iš Kauno rėd., Ukmerg. apskr., miestelio Užpalių.

Marė Pečiulytė, ieško brolio Jono ir sesers Viktorijos Pečiulytės iš Suvalkų rėd. Vilkaviškio aps., m. Vilkaviškio. Abiejų antrašas toks:

Rosejje gorod Voronež, Staro Moskvojskaje No. 19-2 je učeničeskoe oščečtie biežanok.

Juozapas Paulauskas Kauno gub., Salostų parp., Gražlaukio sodos gyvenęs Liepojuj. Ieškau Adomo Juknos ir žmonės Marijonos Atstapaikės, seniau gyvenusi Liepojuj ir Kazimiero Drungilo ir Petro. Ir kitų pažįstamų melžiu atsiliepti laišku: Libavskoje Policeis-koje Upravlenie.

Marija Kuliešytė, Vilniaus gub. ir Vilniaus pavieto, Andrašūnų vienkiemio, Jutvickios parapijos, noriu susirašinėti su broliu ir seserimis Amerikoj gyvnančiais. Adresas: Moskva, selo Bogorodskaje, Andriejevo Zabelinskaja ul. N. 10, kv. 2.

Petras Valašinas iš Kauno gub., Panevėžio pav. par. Joniškelio iš Norsteikių sod. norėčiau susirašyti su giminėms arba su pažįstamais. Adresas: Archangelsk, Cholmogarskaja ul., d. No. 12 Valašunas.

Elbieta Šakalytė Kauno gubernijos, Zarasų pavieto, Pandedelio parapijos, Kindonių sodžiaus, ieškau brolio Juozo ir seselės Veronikos, giminių ir pažįstamų. Meldžiu atsiliepti. Mano adresas: Petrapilis, Zarotnaja gatvė, No. 30, kv. 11.

Barbora Kuniučikė, pabėgusi iš karo lauko Kauno gubernijos, Šiaulių apskr. valsčiaus Radviškio ir parapijos. Ieškau brolių Petro ir Aleksandro. Gimines ir pažįstamus meldžiu atsiliepti. Antrašas: Petrapilis. Zarotnaja gatvė no 30 buto. 11.

Juzė Gibdukytė, pabėgusi iš karės lauko. Kauno gubernijos, Ukmergės pavieto, Alotų valsčiaus, Skapiškio par. iš Naevji, Ieško brolio ir seselių Marijonos ir Kazimiro. Taip-gi meldžiu atsiliepti gimines ir pažįstamus. Antrašas: Petrapilis Zarotnaja gatvė, namas 30. buto 11.

Veronika Strukaitė, pabėgusi nuo karo lauko, iš Kauno gub., Ukmergės pavieto, Alotų valsčiaus iš Kupiškio miestelio, ieškau giminių ir pažįstamų, meldžiu atsiliepti šiuo antrašu: Petrapilis Zarotnaja gat., namo 30 buto 11.

Karalina Karvelytė, Kauno gub., Ukmergės apskr. Subačiaus valsčiaus, kaimo Zvilūnų. Ieškau giminių. Prašau atsiliepti. Mano antrašas: Petrapilis. Zarotnaja gatvė namo 30 buto 11.

Ieškau giminių ir pažįstamų pabėgėl. Jonas Griškėnas, Zarasų ap. Onuško par. Adresas: Russia, Petrograd. Byborskaja st., Arsenalnaja 9 kv.

Veronika Gobžienė ieškau Amerike Jono Gobžio, kuris yra mano vyro brolis, ir ieškau vyro sesers dukters Anna Jaranaičė, Mano vyras yra miręs Amerike jau 6 metai, o aš esmi pabėgėle su dviem vaikais ir skėstu varguose. Šaukiuos pašelpos. Aš esmi kauno rėdyboš. Panevėžio pav., Gulbių valsčiaus, parapijos Padbiržių, sodžiaus Ažgulbinės. Mano adresas toks: Maskva, eslo Bogoradskaja, 2 Prógannaja ul. No. 2, kv. 2, Veronika Gabžis.

Ona Vilkauckaitė, pabėgusi iš karo lauko, Kauno gub., Ukmergės pavieto, Utėnos valsčiaus ir parapijos, Garnelių sodžiaus ieškau puseserės Marijonos Pateliauckytės. Meldžiu atsiliepti giminių ir pažįstamų. Antrašas: Petrapilis. Zarotnaja gatvė, namo 30, kv. 11.

Kareivis Jonas, ieško savo brolio Juozo Matulaičio. Suvalkų gub. Staropolės pav. Ilgą laiką Kibartuose gyveno iš kur ir išvažiavo į Ameriką. Prašom atsišaukti ant šito adreso:

Petrapilis, Malocavsko selskaj Prospekt No. 7, k. 30 Alenai Svidevskienei.

Veronika Bimbaitė pabėgusi iš karo lauko. Kauno gub., Zarasų pav., Panemunėlio vals., Salų parapijos iš Valeikiškio. Ieškau brolių Juozo ir Jono, jei kas apie juos žino meldžiu man pranešti. Taip-gi meldžiu atsiliepti gimines ir pažįstamus. Mano antrašas: Petrapilis, Zarotnaja gatvė, namas 30, butas 11.

Kareivis Antanas Keršulis pajieško brolių Petro ir Albino iš Lebedžių kaimo, Kauno gub., Vilkmėgės pav. Jo žmona, Mina Keršulienė (po tėvais Lapšis) pajieško savo brolio ir švogerio. Atsišaukti adresu:

Anton Keršulis, Moskva, za Butyrskoj zastavoj, Carskij perejezd, dom Bažanova No. 13, kv. 14.

Pabėgėlis Aleksandra Jakimavičius pajieško savo sūnaus Jokubo Jakimavičiaus. Atsišaukti šiuo adresu: Der. Cholstovo, Grodnenskoj gub., Volkov. uiezda, Zalvenskoj volosti.

Dr. Paul J. Jakmauh (Jakimavičius) Priemimo valandos: Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare. 609 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON. Tel 502 S. B.

Tel. So. Boston 264 DR. JOHN P. JONES Ofisa valandos nuo 2 iki 4, nuo 7 iki 9 po piet. FIZIKAS ir SURGIJUS Speciališkai atlieka visokius blogiausias gydymus, ypatingai su elektriniu. 392 Broadway, tarp E. ir F gatviu SO. BOSTON.

Tel. So. Boston 270 DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviskai. Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 vakarais 6 iki 9 536 Broadway, So. Boston.

Akių Specialistas. Prirenka akinius H. S. Stone, Oph. D. 399A BROADWAY. SO. BOSTON.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė Kuri užlaiko visokio tavoro, reikalingo mainieriams. V. LUKOSEVICIA, Minersville. - - Pa.

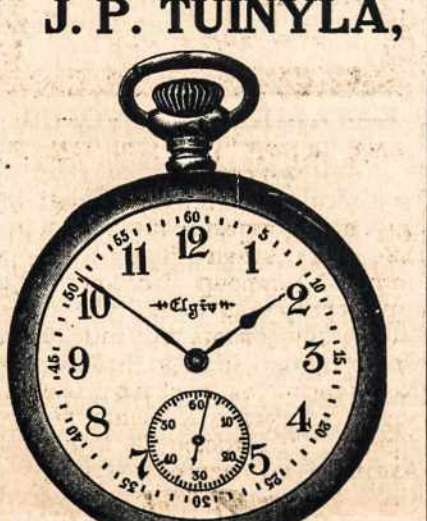
TEL. BACK BAY 4200 DR. F. MATULAITIS Ofiso adynos 1-3 P. M. 7-9 P. M. Gydymo viokiai ligas Priskiria Akinius. 419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMOS KLESOS DANTISTAS Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su nauju išraimu. Visa darba gvarantuojame. DR. W. T. REILLY 469 Broadway, So. Boston, Mass. PRIE DORCHESTER ST. Valandos nuo 9 val. ryta iki 8 val. vakare. Nedėliomis nuo 10 val. ryta iki 4 val. vakare.

Telephone So. Boston 605. ANTANAS ŠAPALIS meistras indeda telephonus, dengia stogus, ir atlieka visus staliorytes darbus prideramai. KAINOS NEBRANGIOS. Ofisas Gyvenimas 315 W. Broadway, 133 Bowen St. SO. BOSTON, MASS.

— Skaitykite ir platinkite "Darbininką." Tegul jis randa kiekvienoje grintoje. Jei priverzta baigiasi, tai negaišiodamas atnaujyk.

Tel. Oxford 4900. J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausia krautuvi deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkotus, duodam ant bargo ir ant išmokėsių, ant lengvų išlygų. Reikalaujame agentų kiekvienam mieste suvienytų Valstijų ir Kanadoj, dideli nuosimti duodam perkupčiams, dideli, naują katalogą siunčiame ant pareikalavimo už 25 centus stampu. J. P. TUINYLA. 822 Washington St., Boston, Mass.

Lietuvis Daktaras Dr. Ignotas Stankus 1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa. Valandos: Nuo 9 iki 11 rito. Nuo 2 iki 4 po pietu. Nuo 7 iki 8 vakare.

GERA PROGA! Gramatika angliškis kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta)\$1.00 Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.....15c Naujas Būdas mokytis rašyti be mokytojo.....10c Aritmetika mokinimuisi rokundy, su paveiksiais (apdaryta) 35c Viso \$1.60 Kas atsius iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Darbininko" ir \$1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c pigiau. P. MIKOLAINIS, R. F. D. — Route 2, Hudson, N. Y.

V. P. GINKUS & CO. SAVI PAS SAVUS. LIETUVIAI PAS LIETUVIUS. Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimantų. 52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Vienatinė didžiausia lietuviška krautuvė, kurioje galima gauti visokių vyrų, moterų ir vaikų drabužių, čėverykų, robų, aukso ir deimantų. 52 MILLBURY STR., WORCESTER, MASS.

Savas Pas Savą Remkit Savuosius.

Reikale kreipkitės pas vienatinį lietuvių išdirbėją šių dalykelių: visokių ženklelių draugijoms, o ypatingai kukardų, guzikučių, metalinių anameliuotų ir padengtų celuloidu. Išdirbu šarpas, veliavas, karūnas ir tam panašius daiktus. Pavestus man darbus atlieku prideramai kas link sutarties ir užsakymus atlieku artistiška. Del prašalinimo neteisingų informacijų, kurias skleidžia apie mane noriu aiškiai pasakyti kad visus darbus darau savo rankom.

M. A. NORKUNAS, 166 MELROSE ST., :: :: :: MONTELLO, MASS.

Vienatinė Lietuviška APTIEKA

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gydulių galite gauti kokios tik pasaulij vartojamos, bet ypatingai geros sekandios gydulių.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gydulės del pataisymo apetito	1.00
Nuo slinkimo plaukų ir pleiskanų	75c.	Gydulės del suvalnimo vidurių	50c.
Nuo kosulio, gripo ir slogos	1.00	Gydulės nuo kosulio ir sunkaus kvėpavimo	1.00
Kraujo Valytojas	1.00	Gydulės nuo vištakių (corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo saulės nudegimo	50c.	Pilės del Kepenų	75c.
Bobro lašai	1.00	ir Inkstų	75c.
Nuo suirimo Nervų	.00	Proškos nuo nerviško galvos skaudėjimo	10 ir 25c.
Vaikų ramintojas	25c.	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Pamoda plaukams	25c.	Tikra lietuviška Trejanka	25c.
Nuo viduriavimo suaugusiems	50c.	Visokie kvepianti mulai	10, 15 ir 25c.
Nuo viduriavimo mažiems	25c.	Perfumos visokių gėlių	25, 50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.
Gydanti mostis nuo puškų	50c.		
Nuo prakaitavimo kojų	25c.		
Mostis ir skysčiai niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gydulių vėliausio išradimo, nuo visokių paslaptingų ir kitokių ligų. Jeigu norite gauti tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums sveikatą, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnautas.

RECEPTUS SUTAISAU TEISINGAI, nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gydulių galite reikalauti ir per laiškus, o mes prisišime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šiuo adresu:

K. ŠIDLASKAS 226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

SENAI UŽDĖTAS POOL-RUIMIS ANT PAR-DAVIMO.

4 stalai ir cigarams pastatomas So. Bostone, geroje vietoje 628 Warrens St. E. Cambridge, Mass. 7 stalai taipgi parsiduoda 347 Green St., Cambridge, Mass. Mes parduosime visus ant sykio arba kas norės ir atskirai. Norėdami pirkti kreipkitės:

Klemensas Macevičius 691 Cambridge St. E. Cambridge, Mass.

GERIAUSIOS FARMOS.

Norintieji pirkti gerų farmų su budinkais, Sodais, apšėtis suvaz soraš sojųdripių ir sėjūnų nebrangiai ant lengvų išmokėsimų, kreipkitės prie mūsų, seniausių teisingiausių farmų pardavėjų. Mes vieninteliai esame uždėtojai ir apgyvendintojai didžiausios lietuvių fermerių kolonijos Amerikoj. Apgyvendinome 360 lietuvių fermerius, kurie trumpu laiku rengiasi išleisti Scottville, Mich. Amerikos lietuviams ūkininkystės laikraštį. Ta didžiausioji lietuvių fermerių kolonija randasi ant gerų derlingų laukų puikiosioj apielinkėj miesto Scottville ir portavo miesto Ludington, Michigan valstijoje, Mason county. Toj puikioj apielinkėj mes turime daugybę visokių farmų parduoti, ant kurių galime kelis tūkstantis lietuvių fermerių apgyvendinti. Rašykite tuojau indėdami už 4 centus krasos markių, o mes prisišime tos kolonijos mapą ir parduodamųjų puikių farmų katalogą su daug paveikslių iš lietuvių fermerių gyvenimo. Adresmokite, A. KIEDIS & CO. Peoples State Bank Bldg. Scottville, Mich.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą. JONAS BERZELONIS & CO. 28 Chandler Str., Boston, Mass. (Castle Square's Block'e.)

LIETUVIS KRIAUCIUS. Pasiuвам visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškius ir moteriškius. Darba atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprošini, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju. PETRAS MAKAREVICIUS, (Arti lietuvių bažnyčios) 105 So. Meade Str., Wilkes-Barre, Pa.

C. & P. Telephone St. Paul 5347 GRABININKAS IR BALZAMUOTOJAS.

Pagrabus atlieku pigiai ir gražiai. Esu išėjęs mokytoj tam tikrus graborystės mokslus ir išdavęs egzaminus. Siunčiu numerilius ir i kitus miestus ir pargabenu iš kitų miestų. Tai-gi, vientaučiai, laidojimo reikale visuomet kreipkitės pas mane.

Ofisas: JONAS GREBLIAUSKAS, 500 So. Paca Street, Baltimore, M. D.

LIETUVIAI PAS SAVUS.

Pasiuвам drapanas sulig naujausios mados ir pagal Jūsų norą. JONAS BERZELONIS & CO. 28 Chandler Str., Boston, Mass. (Castle Square's Block'e.)

LIETUVIS KRIAUCIUS. Pasiuвам visokius drabužius pagal naujausią madą, vyriškius ir moteriškius. Darba atlieku gerai, teisingai ir pigiai. Taipgi išprošini, pataisau, skalbiu ir kvarbuoju. PETRAS MAKAREVICIUS, (Arti lietuvių bažnyčios) 105 So. Meade Str., Wilkes-Barre, Pa.